

PUNCOVÝ ÚRAD SR
Bratislava

Výročná správa

a verejný odpočet činnosti Puncového úradu SR

za rok 2004

Apríl 2005

Identifikácia úradu

Puncovníctvo a skúšanie drahých kovov sa vyvíjalo celé stáročia a exaktne určiť jeho rok ba ani desaťročie vzniku sa historikom nepodarilo. História puncovníctva ide ruka v ruku s rozvojom klenotníckej výroby a razbou mincí. Obidva tieto odbory sa vzájomne už stáročia ovplyvňujú.

Počiatky puncovníctva na Slovensku začínajú za vlády prvého Uhorského kráľa sv. Štefana, ktorý mal snahu pritiahnúť do krajiny čo najviac remeselníkov, ktorí priniesli rôzne zvyklosti a odborné poznatky. Za vlády jeho nasledovníkov Arpádovcov a Anjuovcov (1300-1342) prichádzali zlatníci z Talianska a Francúzska, neskôr zlatníci nemeckého pôvodu.

Od 15. storočia sa objavujú na výrobkoch z drahých kovov rôzne vyrazené značky, ktorými výrobca deklaroval svoje meno, čas a miesto výroby. Častejšie však značky potvrdzovali udanú rýdzosť predmetu z drahého kovu. Na území Slovenska a celého Uhorska najstaršie písomné údaje o označení zlatníckych predmetov sa nachádzajú v právnej knihe Spišských Sasov z roku 1370. Najstarší predpis, ktorý ukladá označiť predmet vedľa poznávacej značky aj znamienkom cechu (signum commune cehae) vydal Uhorský kráľ Vladislav II. v roku 1504. Od 16. storočia sa už zlatnícke výrobky všeobecne označovali v cechoch a jednotná bola povinnosť cechových majstrov skúšať výrobky a označovať ich majstrovskými značkami. V 18. storočí sa začal označovať zlatý a strieborný tovar úradným puncom. Puncovanie vykonávali spoločne cechy a mincovne. Začiatkom 19. storočia sa prijali opatrenia proti nekalej manipulácii s drahými kovmi a zaviedlo sa úradné puncovanie.

Prvý puncový úrad v stredoeurópskom priestore bol zriadený v roku 1783 vo Viedni, ktorý bol ale v roku 1790 zrušený. V roku 1806 vydal František II. manifest, ktorým bol zriadený Hlavný puncový úrad vo Viedni a puncové úrady v Prahe a v Brne. Puncovým zákonom z roku 1866 boli upravené predpisy a vydané nové puncové značky. Po rakúsko-uhorskom vyrovnaní v 1867 puncovňa v Budapešti bola povýšená na Hlavný puncový úrad pre Uhorsko a skúšanie a puncovanie na Slovensku zabezpečovali filiálky v Bratislave, Košiciach, Levoči, Novej Bani, Prešove a Banskej Štiavnici. Puncovalo sa rakúskymi značkami z roku 1866. Po rozpade Rakúsko-Uhorskej monarchie a vzniku ČSR v roku 1918 puncové značky a puncový zákon zostal v platnosti do roku 1920. Vyhláškou MF č. 596/1920 Zb. boli stanovené nové úradné značky pre zlatý a strieborný tovar z drahých kovov a Bratislavský úrad bol podľa zákona z roku 1919 podriadený Puncovému úradu v Prahe. Puncový úrad Praha mal ešte podriadenú expozitúru v Košiciach. Od roku 1932 sa zverilo skúšanie striebra firme Sandrik v Dolných Hámroch a ďalšej expozitúre v Banskej Štiavnici. Táto expozitúra vyvíjala svoju činnosť pri Štátnom banskom riaditeľstve až do jej zrušenia v roku 1940. Po zániku ČSR celá činnosť puncovej služby sa sústredila v Puncovom úrade v Bratislave. Podľa zákona č. 115/1940 Zb. z. zriaďuje sa v Bratislave riaditeľstvo ciachovej a puncovej služby, ktorému puncový úrad podliehal. Vrchný dozor malo Ministerstvo dopravy a verejných prác. Po oslobodení ostalo organizačné riešenie bezo zmeny, zmena nastala v roku 1955 vyhláškou MF č. 123/1955 Zb. o štátnej službe pre drahé kovy. Puncový úrad v Bratislave je jediným pracoviskom na Slovensku a bol podriadený Puncovému úradu v Prahe. Vyhláškou č. 93/1962 sa stanovili úradné značky drahých kovov a znamienka štátnych skúšobní. Upravila sa činnosť a pôsobnosť štátnej služby pre drahé kovy.

Uznesením vlády SR č. 347/1969 Zb. bola ustanovená Štátna skúšobňa pre drahé kovy v Bratislave ako samostatný orgán s územnou pôsobnosťou pre SSR. V roku 1970 zriaďuje pobočku v Trenčíne. Ďalšia pobočka bola zriadená v roku 1972 v Košiciach.

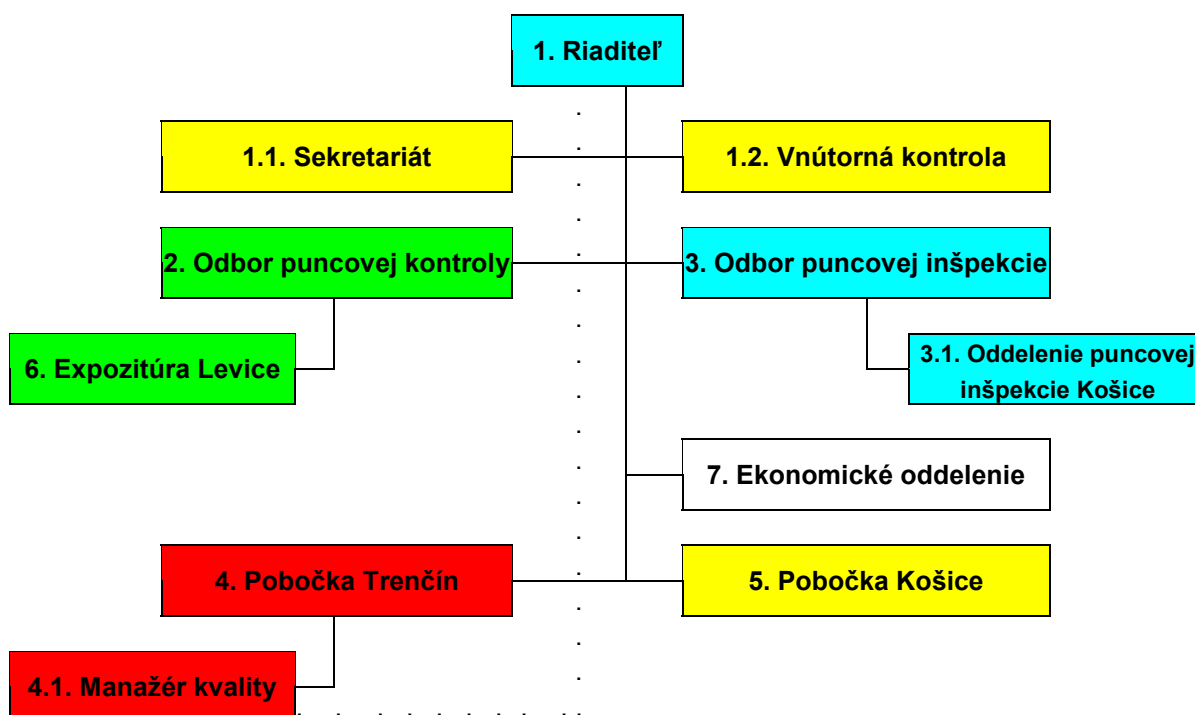
Po zamatovej revolúcii sa v nových politických pomeroch Štátna skúšobňa pre drahé kovy na Slovensku po rozpade ČSFR zákonom NR SR č. 125/1993 Z. z. vrátila k pôvodnému historickému názvu „Puncový úrad SR so sídlom v Bratislave“ a činnosť úradu upravuje puncový zákon č. 539/1992 Zb., ktorý bol posledným Federálnym zákonom pred rozpadom Československej federácie. Puncovému úradu SR sú podriadené 2 pobočky v Trenčíne a v Košiciach a expozitúra v Leviciach, ktorá bola zriadená 1. septembra 1992 už po zmene politických pomeroch.

Dňa 1. marca 2004 nadobudol účinnosť zákon NR SR č.10/2004 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (ďalej len „puncový zákon“), ktorým boli zrušené predchádzajúce právne normy. K puncovému zákonu boli vydané vykonávacie vyhlášky č.102/2004 Z. z. o úhradách za niektoré úkony „Sadzobník poplatkov“, ktorý nadobudol účinnosť zároveň s puncovým zákonom a vyhláška č.143/2004 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona, ktorá nadobudla účinnosť 1. apríla 2004.

Organizačná štruktúra a riadenie úradu

Puncový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave (ďalej „PÚ SR“) zabezpečuje výkon štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov. Puncový úrad je rozpočtovou organizáciou podriadenou Ministerstvu hospodárstva SR.

Organizačná štruktúra Puncového úradu SR je zrejmá z organizačnej schémy:

Na čele Puncového úradu SR je riaditeľ, ktorého menuje a odvoláva minister hospodárstva SR. Riaditeľom Puncového úradu SR je od roku 1997 Ing. Jozef Fuzia.

Členmi vedenia Puncového úradu SR sú:

Ing. Agneša Topol'ská, štatutárna zástupkyňa riaditeľa, vedúca odboru puncovej inšpekcie,
Ing. Ján Šlajferčík, vedúci odboru puncovej kontroly,
Ing. Eva Šubínová, vedúca ekonomického oddelenia,
Ing. Dušan Jánošík, vedúci pobočky v Trenčíne,
Ing. Miloslav Eštok, vedúci pobočky v Košiciach,
Mgr. Ľudmila Ivanová, vedúca vnútornej kontroly.

Poradným orgánom riaditeľa je „Rada Puncového úradu“, v ktorej sú zastúpení odborníci z oblasti výroby klenotníckeho tovaru, výroby klenotníckych zliatin, spracovania odpadov s obsahom drahých kovov, výroby mincí a medailí, obchodníci s klenotníckym tovarom, zástupcovia Národnej banky Slovenska a iní. Rada Puncového úradu sa schádza jedenkrát ročne a prerokúva problémy v oblasti skúšobníctva a puncovania drahých kovov, domácej klenotníckej výroby, výroby mincí a medailí a vyjadruje sa k návrhom právnych predpisov.

S cieľom priblížiť výkon štátnej správy k občanom má Puncový úrad SR zriadené pobočky v Trenčíne a v Košiciach a expozitúru v Leviciach

Základnými organizačnými stupňami riadenia a rozhodovania sú odbory, oddelenia a pobočky. Zabezpečujú ucelené odborné činnosti pod vedením príslušného vedúceho organizačného stupňa riadenia, ktorý zodpovedá za činnosť riaditeľovi úradu. Expozitúra a oddelenie sú v zmysle organizačného poriadku nižším stupňom riadenia a zabezpečujú výkon užšieho rozsahu špecifických odborných činností v stanovenom rozsahu. Sú podriadené vedúcemu odboru puncovej kontroly a riaditeľovi Puncového úradu.

Poslanie a postavenie Puncového úradu SR

Poslaním Puncového úradu SR, ako orgánu štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov, je chrániť oprávnené záujmy tak občanov, ako aj výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. Najstaršie zachované dokumenty svedčia o tom, že oddávna existuje snaha o zabezpečenie kontroly výroby a predaja výrobkov z drahých kovov. Spočiatku bola kontrola zliatin drahých kovov vykonávaná iba u mincí. Až v 15. storočí, keď sa výrobky z drahých kovov stávali majetkom širších spoločenských vrstiev, začalo sa s ich označovaním. Pôvodne označoval výrobky z drahých kovov iba ich výrobca, neskôr bolo označovanie zverené cechom až nakoniec prevzal na seba túto úlohu štát, najsamprv prostredníctvom štátnej mincovne a pozdnejšie zriadením puncových úradov.

Puncový úrad SR ako orgán štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov plnil v roku 2004, tak ako v predchádzajúcich rokoch úlohy, ktoré pre neho vyplývali z puncového zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Dňa 1. marca 2004 nadobudol účinnosť nový puncový zákon č.10/2004 Z. z. a k nemu vydané vykonávacie vyhlášky č.102/2004 Z. z. o niektorých úhradách za úkony vykonávané Puncovým úradom SR tzv. „Sadzobník puncových poplatkov“ a č.143/2004 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona. Nový puncový zákon zrušil predchádzajúce právne normy upravujúce oblasť puncovníctva a skúšania drahých kovov. Práva a povinnosti zrušených právnych noriem boli zakotvené v plnom rozsahu v novej právnej úprave. Navyše novou právnou úpravou boli PÚ SR uložené ďalšie úlohy a upravené a rozšírené niektoré právomoci. Určité zmeny boli vykonané aj v oblasti práv a povinností osôb, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výrobky z drahých kovov. Medzi nové povinnosti patrí napr.

vedenie registra výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi, pridelovanie a zrušovanie zodpovednostnej značky, nakladanie s tovarom, ktorý štát nadobudol podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv a niektoré ďalšie.

Pôsobnosť Puncového úradu SR je vymedzená ustanovením § 9 zákona č.10/2004 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon). V zmysle uvedeného ustanovenia Puncový úrad SR:

- vedie register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi,
- vykonáva puncovú kontrolu,
- vykonáva puncovú inšpekciu,
- prideluje a zrušuje výrobné značky výrobcom tuzemského tovaru,
- prideluje a zrušuje zodpovednostné značky dovozcom cudzieho tovaru,
- vedie zoznam registrovaných zliatin z drahých kovov,
- vydáva a odníma výrobcom zliatin drahých kovov osvedčenie o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti,
- overuje rýdzosť dentálnych drahých kovov, a to aj pri výrobe protetických náhrad, a zliatin pri razbe slovenských mincí,
- overuje na žiadosť rýdzosť lístkového zlata alebo lístkového striebra a iných vecí z drahých kovov,
- vyjadruje sa k návrhom slovenských technických noriem v oblasti skúšania a analytickej chémie drahých kovov,
- ukladá pokuty,
- overuje alebo inak zisťuje rýdzosť výrobkov z drahých kovov,
- nakladá s tovarom, ktorý štát nadobudol podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv,
- vykonáva na vyžiadanie expertnú činnosť v odbore puncovníctva, skúšania a analytickej chémie drahých kovov,
- plní ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov.

Okrem toho plní Puncový úrad SR úlohy vo vzťahu k štátnemu rozpočtu, úlohy spojené so správou majetku štátu, úlohy na úseku kontrolnej činnosti, na úseku civilnej ochrany, medzinárodnej spolupráce, spolupráce s inými orgánmi štátnej správy a iné.

Organizačná štruktúra, činnosť a pôsobnosť Puncového úradu SR je obdobná ako vo vyspelých európskych štátoch a konkrétne postupy skúšania, vyhľadávania a hodnotenia zodpovedajú formám a metódam kontroly rýdzosti drahých kovov používaným vo svete.

Puncový úrad SR je členom Asociácie európskych puncových úradov (Association of European Assay Offices) a pozorovateľom v Konvencii pre skúšanie a označovanie tovaru z drahých kovov (Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals). Puncový úrad SR sa aktívne zapája do práce týchto organizácií a pravidelne sa zúčastňuje na ich zasadaniach.

Puncový úrad zastupuje Slovenskú republiku na zasadaniach Puncových úradov krajín V 4. Cieľom zasadnutí je koordinácia činnosti uvedených úradov, zvlášť otázky spojené s činnosťou úradov po pripojení ku krajinám Európskej únie.

V rámci Puncovej rady sa zamestnanci českého a slovenského Puncového úradu zúčastňujú pravidelných stretnutí, na ktorých koordinujú svoj postup v rámci existujúcej puncovej únie. V roku 2004 prebehli obzvlášť dôležité jednania ohľadom uznávania

puncových značiek krajín Európskej únie s nezávislým puncovníctvom. Nemenej dôležitá bola koordinácia pri odhaľovaní falošných puncových značiek a iných falzifikátov.

Strednodobý výhľad organizácie

Jednania v Bruseli o európskej „Direktíve o drahých kovov“, ktoré predložilo na stôl talianske predsedníctvo v druhom polroku 2003 sa skončili. Vďaka úsiliu prístupujúcich krajín, najmä krajín V4 a krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom, bez dosiahnutia zhody. Taliansky návrh harmonizácie európskeho puncovníctva, ktorý bol šitý na mieru talianskej zlatníckej veľkovýrobe, by viedol k rýchlemu zániku drobnej klenotníckej výroby nielen u nás, ale aj v ostatných prístupujúcich krajinách. Puncový úrad SR spolu so zainteresovanými útvarmi a stálym zástupcom SR pri EÚ pristupoval aktívne ku všetkým jednaniam a vytrvalo obhajoval záujmy nielen slovenských klenotníckych výrobcov, ale aj širokej spotrebiteľskej verejnosti a v neposlednom rade aj takmer dvestoročnú tradíciu slovenského puncovníctva. To znamená, že PÚ SR bude pokračovať aj v nasledujúcom období so systémom povinného puncovania klenotníckych výrobkov tak domácej výroby, ako aj tovaru z dovozu, s výnimkou tovaru dovážaného z krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom. Pretože ďalšie predsedajúce krajiny, ktoré nastúpili po Taliansku, problematiku harmonizácie v oblasti drahých kovov na rokovací stôl nepredložili, bude sa pokračovať v jednaniach na pravidelných zasadnutiach Asociácie európskych puncových úradov a v Konvencii pre skúšanie a označovanie tovaru z drahých kovov, ktorých je SR členom a na zasadnutiach ktorých sa pravidelne zúčastňuje.

Jednou z hlavných úloh Puncového úradu SR v roku 2004 bolo zaviesť do praxe nový puncový zákon, ktorý bol prijatý NR SR na konci roka 2003 a nadobudol účinnosť 1. marca 2004 spolu s novým Sadzobníkom puncových poplatkov a vykonávacou vyhláškou. Celý rad zmien, ktoré boli zapracované do nového puncového zákona, vyplynul zo skúseností z jedenásťročnej praxe pri uplatňovaní predchádzajúcej právnej úpravy. Okrem toho nový puncový zákon zároveň reagoval na pripravovaný vstup Slovenskej republiky do Európskej únie. Najvýznamnejšou zmenou oproti predchádzajúcej právnej úprave bolo zavedenie nulovej negatívnej tolerancie rýdzosti, čím sa Puncový úrad SR zaradil medzi vyspelé európske puncové systémy, ktoré nepripúšťajú zápornú odchýlku od zákonnej rýdzosti, ktorá je garantovaná puncovou značkou. Predchádzajúci puncový zákon takúto odchýlku umožňoval, aj keď na jej poskytnutie nebol právny nárok a rozhodnutie sa ponechávalo na úvahu PÚ SR. Zrušenie remédia bolo nevyhnutným krokom k harmonizácii slovenského puncového práva s právom vyspelých európskych krajín s nezávislým puncovníctvom.

Zavedením nulovej negatívnej tolerancie rýdzosti sa ťažisko práce puncovej kontroly bude postupne presúvať do chemického laboratória. Bude treba hľadať nové vhodné metódy a pracovné postupy a vybaviť laboratória modernejšou laboratórnou technikou. K úspešnému zvládnutiu tejto úlohy bude potrebné využiť poznatky a skúseností puncových úradov vyspelých európskych krajín.

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie je pred nové úlohy postavená aj puncová inšpekcia. V krátkom čase bude musieť zvládnuť rozpoznanie a posudzovanie pravosti puncových značiek krajín Európskej únie s nezávislým puncovníctvom. To bude klásť zvýšené nároky na odbornú zdatnosť inšpektorov a zlepšenie technického vybavenia, pretože na základe doterajších skúseností sa dá predpokladať, že v dôsledku voľného pohybu tovarov a služieb sa na trh dostane aj tovar označený falošnými puncovými značkami.

Prístrojové a materiálno technické vybavenie chemických laboratórií na OPK v Bratislave a na pobočke v Košiciach umožňuje uchádzať sa v budúcom období o akreditáciu základných činností, a to „stanovenie zlata kupeláciou a stanovenie striebra potenciometrickou titráciou“ aj napriek tomu, že PÚ SR k tomu nie je nútený právnymi normami platnými v SR ani predpismi Európskej únie, Tým by boli akreditované základné činnosti po pobočke Trenčín, ktorá akreditovala uvedené činnosti v roku 2004, na všetkých pracoviskách. Akreditácia so sebou nesie väčšiu akceptovateľnosť úradu a medzinárodné uznanie. Proces akreditácie núti žiadateľa konfrontovať vlastné zavedené postupy so stavom poznania a techniky. Puncový úrad SR počíta v strednodobom výhľade aj s akreditáciou „posudzovania pravosti puncových značiek“.

Z hľadiska približovania k štandardám EÚ je potrebné aj naďalej vylepšovať vybavenie všetkých laboratórií modernou prístrojovou technikou a zosúladiť stav nášho poznania s postupmi a technikou v medzinárodnom meradle. V oblasti spracovania údajov je potrebné zabezpečiť nový software pracujúci v prostredí Windows. V oblasti puncovej kontroly je potrebné nahradiť na všetkých pracoviskách staré X – testy novými s vyššou presnosťou merania a zabezpečiť pre ne vhodné štandardy. Aspoň jedno pracovisko vybaviť technickým zariadením na rozklad vzoriek (autokláv na stanovenie platiny).

Po vstupe do Európskej únie je Slovenská republika povinná dodržiavať zásady kontroly dovozov surových diamantov tzv. „Kimberley proces“ t.j. ustanoviť zákonné podmienky dovozu, vývozu, tranzitu a nakladania so surovými diamantmi, ich certifikáciu, vedenie evidencie a kontroly. Pretože klenotnícke výrobky sú často kombinované s drahými kameňmi, má puncovníctvo s diamantmi, ale aj s ostatnými drahými kameňmi bohaté skúsenosti. Navyše v medzinárodných normalizačných organizáciách je začlenené do spoločných technických komisií. To sú hlavné dôvody, na základe ktorých má Puncový úrad SR ambície v budúcnosti zabezpečiť systém certifikácie surových diamantov, ale aj iných drahých kameňov. PÚ SR je po personálnej stránke schopný takúto činnosť zabezpečiť s minimálnymi nákladmi, ktoré budú potrebné iba na technické vybavenie.

Činnosť organizácie

Do 1.marca 2004 sa Puncový úrad SR riadil pri výkone svojej činnosti zákonom NR SR č.125/1993 Z. z., zákonom č.539/1992 Zb. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon), vyhláškou č.540/1992 Zb., ktorou sa puncový zákon vykonával a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Zákomom NR SR č.10/2004 o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) boli vyššie uvedené právne normy zrušené. Novou právnou úpravou boli PÚ SR uložené ďalšie povinnosti a rozšírené niektoré právomoci.

Nosnou činnosťou Puncového úradu SR je výkon puncovej kontroly a výkon puncovej inšpekcie.

Puncová kontrola

Hlavným cieľom puncovej kontroly je ochrana oprávnených spotrebiteľských záujmov.

Puncová kontrola spočíva v zistení a overení rýdzosti a predpísaného stavu tovaru. Výsledkom puncovej kontroly je úradne označenie tovaru puncovou značkou príslušnej zákonnej rýdzosti alebo iným spôsobom ustanoveným puncovým zákonom, alebo jeho rozbitie.

Povinnej puncovej kontrole podlieha tuzemský a cudzí tovar určený na obchodovanie v tuzemsku, starý tovar, ktorý neprešiel povinnou puncovou kontrolou v minulosti, ak má byť predmetom obchodovania a opravený tovar, pôvodne označený, ak sa pri oprave puncová značka poškodí alebo odstráni. Ostatný starý tovar možno predložiť na puncovú kontrolu.

Povinnej puncovej kontrole nepodlieha tovar smaltom úplne potiahnutý, tovar, pri ktorom má hmotnosť drahého kovu vzhľadom na hmotnosť ostatných použitých materiálov podradný význam, tovar s veľmi nízkou hmotnosťou neprevyšujúcou u zlata 0,5 g a u striebra 3 g, cudzí tovar prepustený v colnom konaní do režimu s podmieneným oslobodením tovaru od dovozného cla alebo do režimu s ekonomickým účinkom, tuzemský tovar určený na prepustenie do režimu vývoz, starý tovar uvedený vo vyhláske č.143/2004 Z. z. a slovenské a zahraničné mince. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie sa v zmysle ustanovenia § 54 ods.2 puncového zákona za úradne označený považuje aj tovar, ktorý je preskúšaný a označený nezávislým orgánom členského štátu Európskej únie podľa právnych predpisov tohto štátu.

Hlavnými užívateľmi služieb Puncového úradu SR sú fyzické a právnické osoby, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výrobky z drahých kovov. Okrem toho PÚ SR poskytuje služby v oblasti skúšania a označovania výrobkov z drahých kovov ako jediný v Slovenskej republike aj pre občanov.

V centrálnych denníkoch pracovísk PÚ SR bolo roku 2004 zaznamenaných **14 511 úkonov** puncovej kontroly. Ku koncu roka 2004 Puncový úrad SR registroval **570 aktívnych domácich výrobcov** klenotníckeho tovaru, z ktorých okolo 400 využíva služby PÚ SR cca jedenkrát za týždeň. Ostatných 170 výrobcov, najmä cezpoľných, využíva služby PÚ SR jeden až dvakrát za mesiac. Okrem domácich výrobcov pôsobí na trhu s klenotníckym tovarom aj **118 dovozcov**, ktorí využívajú služby Puncového úradu nepravidelne podľa potrieb trhu. Počas roka 2004 predložilo na puncovú kontrolu starý tovar **viac ako 1 500 občanov**.

Medzi najväčších tuzemských výrobcov, ktorí najčastejšie využívajú služby OPK Bratislava patria: A.Wendl, Ivanka pri Dunaji, Š.Zavadil, Ivanka pri Dunaji, Naveta s.r.o., Bratislava, F.Tratott, Galanta, A.Kristl, Bratislava, E.Gajdoš, Bernolákovo, V.Brunovská, Zohor, I.Slezák, Bratislava, M.Žatecká, Bratislava, D.Hanusková, Pezinok, R.Bartoš, Bratislava a mnohí ďalší. Z dovozcov sú to najmä Master Troll s.r.o., Bratislava, Starlit s.r.o., Bratislava, Michal s.r.o., Bratislava, Benix s.r.o., Bratislava, Lion s.r.o., Bratislava, Kabra s.r.o., Bratislava, Diana Gold s.r.o., Šaľa, R.Pauer, Košice, Sint s.r.o., Bratislava, S.Farárová, Bratislava, A.Grofová, Dunajská Lužná, Š. a V Obuch Bratislava a mnohí ďalší.

Služby pobočky v Trenčíne najčastejšie využívajú Zlatokov s.r.o., Antika s.r.o., Gold Style s.r.o. všetko so sídlom v Trenčíne, P.Fusek, Bolešov, I.Stacho, Očkov, V.Hudý, Trenčín, A.Kuvik, Trenčín, M.Škubová, Holíč, S.Šulek ml., Tr.Turná, V.Tarková, Poprad, I.Lukšo, D.Súča, M.Podivinský, Trenčín, B.Jankovičová, Trenčín, Anna Slovakia s.r.o., Terchová, Z.Kozáková, Trenčín, Rykon s.r.o., Dubnica n/V, Aurum s.r.o., B.Bystrica, P.Kuchár, Snežnica, Invencia s.r.o., Žilina, P.Sul, Štúrovo a mnohí ďalší.

Z domácich výrobcov služby pobočky v Košiciach najčastejšie využívajú Filiz s.r.o., Košice, TaT s.r.o., Humenné, A.Očenáš, Košice, L.Soročina, Michalovce, A.Čikovský, Humenné, V.Halász, Košice, L.Martonyik, Košice, M.Belenský, Košice a mnohí ďalší.

Z dovozcov sú to najmä Rubín s.r.o., Košice, Zekir s.r.o., Košice, Frank s.r.o., Košice, S.Petras, Poprad, Gegaj s.r.o., Košice, D.Nikolaj, Košice, A.Gegaj, Košice, Acomp s.r.o., Bardeejov, a mnohí ďalší. Okrem toho na pobočke v Košiciach prejde puncovou kontrolou **viac ako 90% starého zlatého klenotníckeho tovaru**, ktorý predkladajú na puncovú kontrolu prevádzkovateľa záložní. Najväčším predkladateľom starého klenotníckeho tovaru je Index s.r.o. Košice, R.Kardoš, Košice, Žolík s.r.o., Prešov, Drita s.r.o., Košice a mnohí ďalší.

Služby expozitúry v Leviciach využívajú výrobcovia Castax s.r.o., Detva, M.Korai, Komárno, Z.Valíček, Kvetoslavovo, S.Šooš, Vrábľa a mnohí ďalší. Z dovozcov sú to najmä M.Havala, Obyce, Klas Klenot s.r.o., Galanta, Alfredo Gold s.r.o., B.Bystrica a mnohí ďalší.

V súčasnosti registruje PÚ SR 8 domácich výrobcov klenotníckych zliatin: Sú to Zlatá huta s.r.o., Trenčín, Zlatokov s.r.o., Trenčín, Plataurum TU, Košice, Safina Slovakia s.r.o., Bratislava, Mincovňa š.p., Kremnica, Agno s.r.o., Nové Zámky, IHT Ekometal s.r.o., Piešťany a Anton Wendl – Zlatníctvo AWOZ, Ivanka pri Dunaji. Puncový úrad SR počas celého roka aktívne spolupracoval s uvedenými subjektami. Spolupráca s týmito subjektami je najmä po zavedení nulovej negatívnej tolerancie veľmi dôležitá. Puncový úrad SR konzultuje s uvedenými subjektami problémy týkajúce sa výroby a registrácie zliatin, pravidelne kontroluje technologickú úroveň a spoľahlivosť chemických skúšok, aby nedošlo k distribúcii zliatin s nižšou rýdzosťou, ktoré by spôsobili na trhu obrovské problémy ako aj finančné straty z titulu rozbitia klenotníckych výrobkov.

Skúška rýdzosti klenotníckeho tovaru, ktorý je vyrobený z registrovaných zliatin, sa vykonáva nedeštruktívnym spôsobom na skúšobnom kameni za pomoci skúšobných ihiel a skúšobných kyselín, alebo pomocou X-testu. Ak uvedená skúška nie je preukazná, vykoná sa skúška rýdzosti chemicky. Chemická skúška rýdzosti sa vykoná vždy, ak je tuzemský alebo cudzí tovar vyrobený z neregistrovanej zliatiny. V prípade starého tovaru je možné skúšku vykonať iba so súhlasom predkladateľa. Ak s tým predkladateľ nesúhlasí, PÚ SR starý tovar vráti.

V priebehu roka 2004 bolo na puncovú kontrolu predložené celkom **1 158 110 ks klenotníckeho tovaru** z drahých kovov o celkovej hmotnosti **takmer 5 805 kg**, z toho:

- 65 ks platínového tovaru o celkovej hmotnosti 410,75 g,
- 646 376 ks zlatého klenotníckeho tovaru o celkovej hmotnosti 1 669 325 g,
- 511 669 ks strieborného klenotníckeho tovaru o celkovej hmotnosti 4 135 023 g.

Priemerná hmotnosť zlatých klenotníckych výrobkov predkladaných na puncovú kontrolu je 2,58 g a je oproti roku 2003 o trochu vyššia (v roku 2003 - 2,45 g). U striebra je rozdiel výraznejší (8,08 g v roku 2004 oproti 5,55 g v roku 2003) z dôvodu zvýšenia hmotnostného limitu strieborného tovaru, ktorý nepodlieha povinnej puncovej kontrole z 1 na 3 g.

Dňa 1. septembra 2004 nadobudol účinnosť § 13 ods.3 puncového zákona, v zmysle ktorého sú dovozcovia povinní označovať dovážaný klenotnícky tovar pridelenou zodpovednosťnou značkou. Obchodníci, ktorí nie sú na túto činnosť personálne ani technicky vybavení, využívajú služby Puncového úradu SR. V hodnotenom období PÚ SR označil zodpovednosťnou značkou 50 356 ks klenotníckeho tovaru.

Okrem toho puncová kontrola v hodnotenom období vykonala **1 515 chemických skúšok, 2 519 skúšok starého tovaru na skúšobnom kameni** a pretavila **nad 10 kg zlata a nad 5 kg striebra**. Podiel jednotlivých pracovísk PÚ SR na celkových výkonoch je uvedený v tabuľke.

Rok 2004		Skúšanie a označovanie tovaru			Skúšky materiálu		Tavenie	
		platina	zlato	Striebro	chemické	na kameni	zlato	striebro
PÚ SR Celkom	Ks	65	646 376	511 669	1 515	2 519	-	-
	G	410,75	1 669 325	4 135 023	-	-	10 268	5 171
Z toho:								
OPK Bratislava	ks	14	200 487	122 013	690	222	-	-
	G	58,45	549 521	1 035 609	-	-	5 939	4 385
Pobočka Trenčín	ks	29	253 132	259 569	541	275	-	-
	G	276,1	608 071	2 295 468	-	-	458	786
Pobočka Košice	ks	0	109 264	80 539	284	1 930	-	-
	G	0	336 605	492 804	-	-	3 871	0
Expozitúra Levice	ks	22	83 493	49 548	0	92	-	-
	G	76,2	175 128	311 142	-	-	0	0

Množstvá opuncovaných zlatých a strieborných klenotníckych výrobkov v kusoch a v kilogramoch v rokoch 2000 – 2004 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Rok		2000	2001	2002	2003	2004	index 04/03
Zlato	Ks	885 083	919 499	855 398	779 207	646 376	0,83
	Kg	1 982	2 203	2 076	1 913	1 669	0,87
Striebro	Ks	517 894	784 408	970 390	915 902	511 669	0,56
	Kg	2 495	3 773	4 720	5 087	4 135	0,81

Z tabuľky je zrejmé, že od roku 2001 neustále klesá množstvo opuncovaného zlatého klenotníckeho tovaru tak v kusoch ako aj v gramoch. V roku 2004 bolo oproti roku 2003 predložené na puncovú kontrolu o 244 kg a o 132 831 ks menej zlatých klenotníckych výrobkov. Ešte výraznejší pokles bol zaznamenaný u strieborného klenotníckeho tovaru, najmä pokiaľ ide o počet opuncovaných kusov. V roku 2004 bolo predložené na puncovú kontrolu o 952 kg a o 404 233 ks menej strieborných klenotníckych výrobkov ako v roku 2003.

Jednou z príčin neustáleho znižovania opuncovaného množstva zlatého klenotníckeho tovaru je pokles dopytu zo strany mladej generácie, ktorá dáva prednosť lacnejšiemu striebornému klenotníckemu tovaru. Ďalšou príčinou sú nekalé praktiky zo strany niektorých podnikateľských subjektov, ktoré umiestňujú na náš trh zlatý klenotnícky tovar označený falošnými puncovými značkami. Príčinou výrazného poklesu u striebra v roku 2004, najmä pokiaľ ide o počet kusov, je zvýšenie hmotnostného limitu. Vyhláškou č.143/2004 bol zvýšený limit u strieborného klenotníckeho tovaru, ktorý nepodlieha povinnej puncovej kontrole, z 1 na 3 g. Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie nadobudol účinnosť § 54 ods.2 puncového zákona, ktorý umožňuje dovážať na náš trh zlatý a strieborný klenotnícky tovar bez predkladania na puncovú kontrolu, ak je tento tovar preskúšaný a označený nezávislým orgánom členského štátu Európskej únie, čo je ďalšou príčinou poklesu.

Puncovú kontrolu zabezpečuje spolu 20 zamestnancov vrátane vedúcich. Zavedením nulovej negatívnej tolerancie sa v súčasnom období kladie oveľa väčší dôraz na kontrolu rýdzosti predkladaného tovaru. Tým sa kompenzuje menšia vyťaženosť pracovníkov puncovej kontroly vyplývajúca z označenia menšieho objemu klenotníckeho tovaru oproti predchádzajúcim rokom. Napriek tomu pripadlo v roku 2004 na jedného výkonného pracovníka puncovej kontroly vyskúšať a označiť puncovou značkou **okolo 70 tisíc ks**

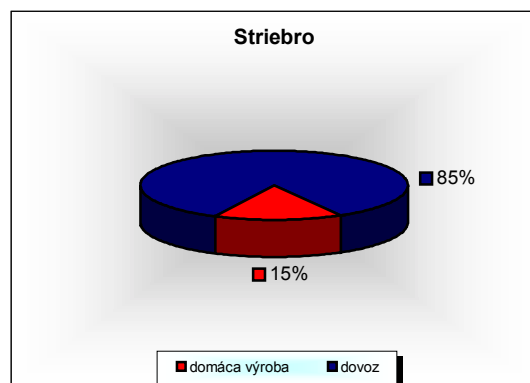
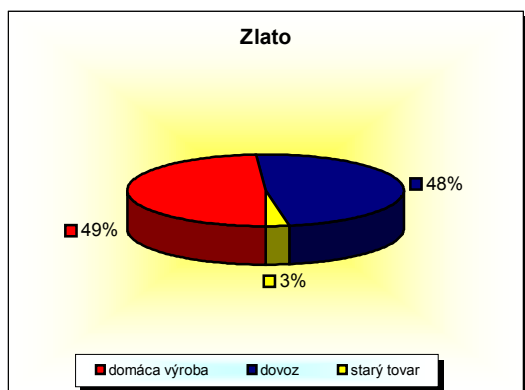
klenotníckeho tovaru. Skúšanie a označovanie tovaru zaberá cca 80% pracovného času výkonných zamestnancov puncovej kontroly. Zvyšný čas je venovaný skúškam materiálov, ktoré nepodliehajú povinnému puncovaniu, vedeniu administratívnej agendy, prípravným prácam, odvodu tržieb a plneniu ďalších úloh nevyhnutných pre zabezpečenie chodu prevádzky. V prípade potreby sa vybraní pracovníci zúčastňujú aj výkonu puncovej inšpekcie.

V roku 2004 sa domáca produkcia podieľala na trhu so zlatým klenotníckym tovarom 49%, čo je oproti roku 2003 pokles o 6%. V absolútnych číslach predstavuje výpadok domácej produkcie 235 kg zlatých klenotníckych výrobkov. Aj keď je dovoz zlatého klenotníckeho tovaru v rokoch 2003 a 2004 v absolútnych číslach prakticky rovnaký, jeho podiel na trhu je v dôsledku poklesu domácej produkcie oproti roku 2003 o 8% vyšší a predstavuje 48%. Zvyšné 3% pripadajú na starý tovar.

Podiel domácej produkcie na trhu so strieborným klenotníckym tovarom sa oproti roku 2003 prakticky nezmenil a je naďalej iba 15%. Zvyšných 85% sa pokrýva dovozom. Množstvá predloženého zlatého klenotníckeho tovaru a podiel na trhu je zrejmý z tabuliek a grafov.

Rok 2004	zlato		striebro	
	kg	ks	kg	ks
domáca výroba	818	351 709	638	63 624
dovoz	806	285 396	3 492	447 354
starý tovar	45	9 271	5	691
Celkom	1669	646 376	4 135	511 669

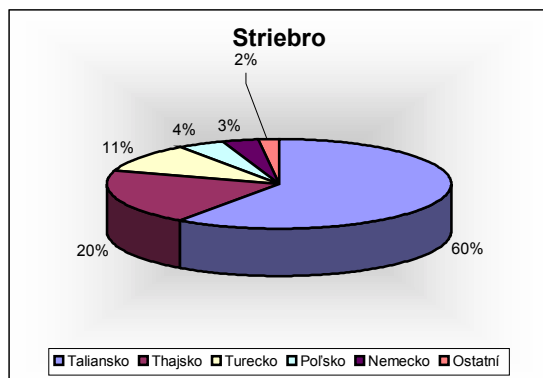
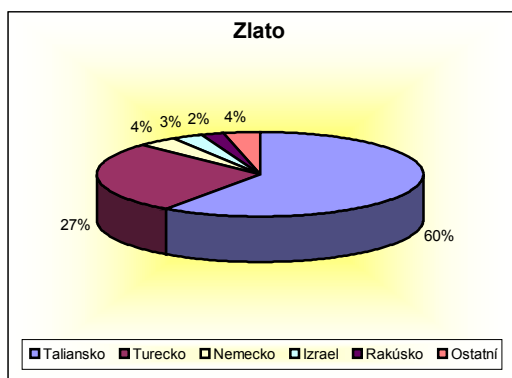
Rok 2003	zlato		striebro	
	kg	ks	kg	ks
domáca výroba	1 053	462 817	744	114 716
dovoz	808	305 533	4 333	799 611
starý tovar	52	10 857	10	1 575
Celkom	1 913	779 207	5 087	915 902

Aj naďalej sa najviac zlatého a strieborného klenotníckeho tovaru dováža z Talianska, ktoré sa podieľa na dovoze tak u zlata ako aj u striebra 60%. Na druhom mieste v dovoze zlatého klenotníckeho tovaru je Turecko s 27%. Nasleduje Nemecko so 4%, Izrael s 3% a Rakúsko s 2%. Na druhom mieste v dovoze strieborného klenotníckeho tovaru je Thajsko s 20% podielom. Nasleduje Turecko s 11%, Poľsko so 4% a Nemecko s 3%. Množstvá zlatých a strieborných klenotníckych výrobkov dovezených z jednotlivých krajín a podiel týchto krajín na našom trhu je zrejmý z tabuliek a grafov.

Rok 2004	Zlato	
Krajina	Kg	ks
Taliansko	482	169 454
Turecko	220	73 014
Nemecko	33	12 199
Izrael	25	12 059
Rakúsko	17	4 772
Ostatní	29	13 898
Celkom	806	285 396

Rok 2004	striebro	
Krajina	kg	ks
Taliansko	2 090	197 498
Thajsko	693	135 563
Turecko	367	58 444
Poľsko	154	29 555
Nemecko	118	13 428
Ostatní	70	12 866
Celkom	3 492	447 354

V klenotníckom tovare predloženom na puncovú kontrolu v roku 2004 bol zistený aj tovar, ktorý nemal predpísaný stav alebo rýdzosť. Najčastejšie išlo o:

- zlatý tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti,
- zlatý a strieborný tovar nižšej alebo vyššej ako deklarovanej rýdzosti,
- strieborný tovar povrchovo upravený niklom,
- strieborný tovar s niklovou alebo medenou medzivrstvou,
- neskompletizovaný zlatý alebo strieborný tovar,
- tovar neoznačený výrobnou značkou,
- tovar z drahého kovu v kombinácii s obyčajným kovom a iné drobné nedostatky.

Špecifikácia a množstvo chybného zlatého a strieborného tovaru je uvedené v tabuľke.

Špecifikácia tovaru – zlato		OPK	pobočka	pobočka	spolu
		Bratislava	Trenčín	Košice	ks/g
Tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti	ks	6		1992	1998
	g	27,20		5 424,35	5451,55
Tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti	ks	37			37
	g	100,25			100,25
Tovar vyššej ako deklarovanej rýdzosti	ks	4			4
	g	15,30			15,3
Predložený tovar už opuncovaný	ks	38	42		80
	g	126,20	59,55		185,75
Predložený tovar neskompletizovaný	ks		104		104
	g		100,45		100,45
Tovar s nedovolenou kombináciou Au-obyč.kov	ks	33			33
	g	108,65			108,65
Tovar neoznačený výrobnou značkou	ks	41	39		80
	g	115,40	179,55		294,95
Doznanie tovaru rýdz.číslicou, storno značka	ks	15	624		639
	g	10,25	3121,60		3131,85
Chybný tovar celkom:	ks	174	809	1992	2 975
	g	503,25	3 461,15	5 424,35	9 388,75

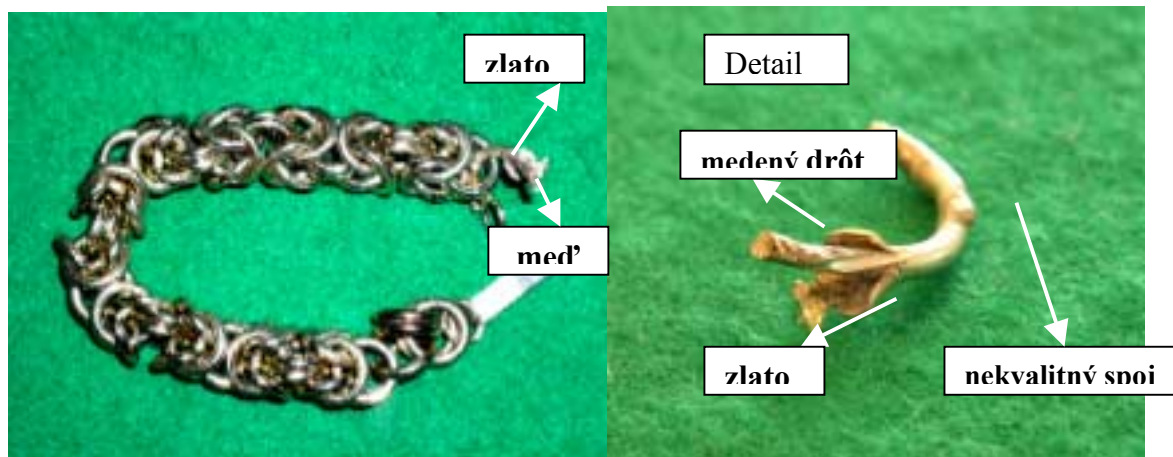
Najčastejším nedostatkom predkladaného zlatého klenotníckeho tovaru je nižšia rýdzosť ako najnižšia zákonná. V roku 2004 bolo rozbitých alebo vyvezených mimo územia SR takmer 4,5 kg zlatého tovaru s nižšou rýdzosťou.

Špecifikácia tovaru - striebro		OPK	pobočka	pobočka	Spolu
		Bratislava	Trenčín	Košice	ks/g
Tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti	ks	8	6	2263	2277
	g	78	29	11880	11987
Tovar povrchovo upravený niklom, s medzivrstvou	ks	70	682	121	873
	g	423	3338	625	4386
Predložený tovar už opuncovaný	ks	17	1		18
	g	113	35		148
Predložený tovar neskompletizovaný	ks		69		69
	g		17		17
Tovar s nedovolenou kombináciou Au-obyč.kov	ks	4	310	1	315
	g	21	186	4	211
Tovar neoznačený výrobnou značkou	ks		2		2
	g		7		7
Doznačenie tovaru rýdz.číslicou, storno značka	ks		70		70
	g		175		175
Tovar propagujúci fašizmus	ks			20	20
	g			135	135
Chybný tovar celkom:	ks	99	1140	2405	3644
	g	635	3 787	12 644	17066

Postup pri nakladaní s chybným tovarom upravuje puncový zákon. Tovar s nižšou ako najnižšou zákonnou rýdzosťou, tovar upravený niklom a tovar kombinovaný s obyčajným kovom bol rozbitý. Prevažná časť chybného tovaru z dovozu bola predkladateľom po zložení peňažnej zábezpeky vyvezená mimo územia SR. Klamlivé označenie bolo z tovaru odstránené. Tovar neoznačený výrobnou značkou alebo zleštenou výrobnou značkou bol vrátený predkladateľom na označenie.

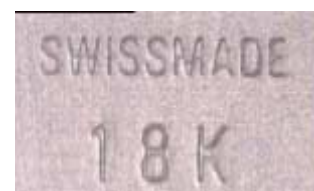
Aj v roku 2004 bola osobitná pozornosť venovaná kontrole obsahu niklu v bielych klenotníckych zliatinách. V zmysle vyhlášky MH SR č.67/2002 Z. z. patrí nikel a jeho zlúčeniny medzi látky, ktorých uvedenie na trh je obmedzené alebo zakázané. Puncový úrad SR tak významnou mierou prispieva k ochrane zdravia spotrebiteľov. Na uvedenú skutočnosť reaguje aj nový puncový zákon. V zmysle ustanovenia § 17 ods.5 nie je dovolené pokovovanie tovaru z drahého kovu povlakom z obyčajného kovu, a to ani formou medzivrstvy.

V priebehu roka 2004 bol pri puncovej kontrole starého klenotníckeho tovaru zachytený masívny zlatý náramok „tzv. kráľovský vzor“ o hmotnosti 119,25 g, označený rýdzostným číslom 585, vo vnútri vyplnený medeným drôtom (pozri obrázky). Nebezpečenstvo falzifikátov uvedeného druhu spočíva v tom, že skúškou na skúšobnom kameni ani X-testom nie je možné vnútornú výplň odhaliť.

V roku 2004 sa na trhu objavili zliatky z ušľachtilej ocele o hmotnosti 233 g, ktoré boli vydávané za zliatky z bieleho zlata o rýdzosti 750/1000 (viď obrázok). Predkladatelia sa snažili využiť skutočnosť, že ušľachtilá oceľ aj biele zlato sa pri skúške na skúšobnom kameni chovajú obdobne. Iba vďaka skúsenostiam a odbornej zdatnosti pracovníkov puncovej kontroly sa podarilo tieto nekalé praktiky včas odhaliť a informovať odbornú aj laickú verejnosť. Tým sa predišlo značným stratám, ktoré by vznikli

Puncový úrad SR mal dávnejšie vedomosti o tom, že sa na trhu objavili falziikáty švajčiarskych značkových hodínok Rolex, ktoré sú vydávané za výrobok z bieleho zlata osadený diamantmi. Aby sa zvýšila dôveryhodnosť, sú hodinky označené puncovou značkou Viedenskej konvencie pre rýdzosť 750/1000 a švajčiarskou národnou značkou. V skutočnosti ide o výrobok vyhotovený z ušľachtilej ocele, ktorý je osadený syntetickými kameňmi a označený falošnými puncovými značkami. PÚ SR informuje o všetkých takýchto zisteniach nielen odbornú, ale aj laickú verejnosť prostredníctvom odbornej tlače a informáciami na vývesných tabuliach na všetkých svojich pracoviskách.

Dôsledným a kvalitným výkonom puncovej kontroly zabezpečuje Puncový úrad SR ochranu oprávnených spotrebiteľských záujmov a prispieva k odhaľovaniu a potláčaniu nekalých praktík na trhu s klenotníckym tovarom.

Puncová kontrola medailí

Puncová kontrola medailí sa vykonáva klasickým spôsobom a podľa osobitného režimu. Klasický spôsob výkonu puncovej kontroly medailí spočíva v predložení vyrazených medailí, overení rýdzosti a následnom označení puncovou značkou príslušnej zákonnej rýdzosti. Pri osobitnom režime je puncová značka umiestnená v razidle a každá emisia vyrazených medailí sa kontroluje chemickou analýzou dopredu zaslaných vzoriek. Razidlo s puncom a prípadne nezgodné výrobky sú po ukončení razby komisionálne demonetizované za účasti zástupcov PÚ SR v súlade so smernicou č. 9/97 pre evidenciu a bezpečnosť výrobkov s úradným označením. Kvalita vyrazenej puncovej značky sa posudzuje na kontrolnej vzorke. PÚ SR vedie kompletnú dokumentáciu o kontrole razby medailí podľa osobitného režimu. V súčasnom období pracuje v osobitnom režime Mincovňa Kremnica. Jednania o možnosti razby medailí podľa osobitného režimu boli zahájené so Zlatou hutou s.r.o., Trenčín.

I. Razidlá pred demonetizáciou.

II. Razidlá po demonetizácii

V roku 2004 prešlo klasickou puncovou kontrolou 419 ks Au medailí o celkovej hmotnosti 7 636,65 g a 2 795 ks Ag medailí o celkovej hmotnosti 64 768 g. Podľa osobitného režimu bolo vyrazených 7 186 ks Ag medailí o celkovej hmotnosti 199 217 g a 3 994 ks Au medailí o celkovej hmotnosti 44 016 g. Rýdzosť každej emisie bola overená chemickou skúškou. Celkom bolo vyhotovených 98 protokolov o kontrole rýdzosti. Strieborné medaile boli razené zo zliatiny o rýdzosti 925/1000, zlaté – 585/1000, 750/1000 a 986/1000.

Puncová inšpekcia

Puncová inšpekcia je vykonávaná v súlade s ustanovením § 9 ods.1 písm. c/ zákona NR SR č. 10/2004 Z. z. Práva a povinnosti puncovej inšpekcie sú vymedzené ustanoveniami §§ 44 a 45 puncového zákona. V zmysle týchto ustanovení je pri výkone puncovej inšpekcie u výrobcov a obchodníkov hlavný dôraz kladený najmä na to:

- či tovar ponúkaný na predaj alebo za tým účelom skladovaný neunikol puncovej kontrole a či je označený rýdzostným číslom, pokiaľ tak zákon ustanovuje,
- či rýdzosť a zloženie klenotníckych zliatin zodpovedá platným normám,
- či kontrolované subjekty dodržiavajú ostatné povinnosti ustanovené puncovým zákonom.

Výkon puncovej inšpekcie zabezpečuje Odbor puncovej inšpekcie Bratislava (ďalej len „OPI“) a ním riadené oddelenie puncovej inšpekcie na pobočke v Košiciach. Puncovú inšpekciu vykonávajú dve inšpekčné dvojice. Sú vytvorené aj ďalšie dve záložné dvojice zo zamestnancov puncovej kontroly. Tretiu záložnú dvojicu tvorí vedúca OPI a vedúca vnútornej kontroly.

Puncová inšpekcia je vykonávaná v súlade s harmonogramom inšpekčnej činnosti a na základe písomného poverenia riaditeľa alebo ním poverenej osoby, ktorým sú inšpektori povinní sa preukázať pri zahájení puncovej inšpekcie. Inšpektori sa preukazujú aj služobným preukazom a v prípade vyžiadania zo strany kontrolovaného subjektu aj občianskym preukazom.

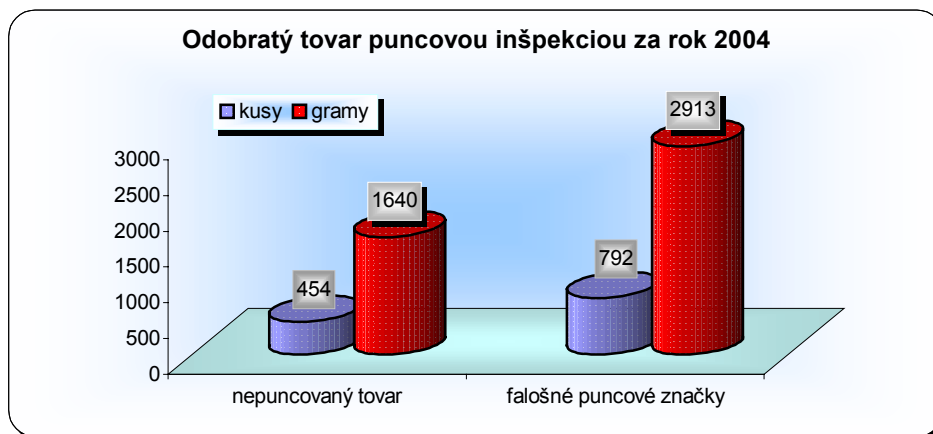
Inšpektori sú pri výkone puncovej inšpekcie oprávnení:

- vstupovať do všetkých výrobných, skladovacích a obchodných priestorov kontrolovaného subjektu,
- nazeráť do evidencie vedenej kontrolovaným subjektom podľa tohto zákona alebo do evidencie vedenej podľa iného právneho predpisu, pokiaľ súvisí s činnosťou kontrolovaného subjektu podľa puncového zákona,
- vykonávať kontrolné nákupy a to i nepriamo aj pod utajenou identitou,
- vykonávať skúšku rýdzosti tovaru a klenotníckych zliatin vrátane odberu vzoriek,
- tovar, ktorý v rozpore s puncovým zákonom nebol predložený na puncovú kontrolu, odobrať za účelom jej vykonania alebo tento tovar zabezpečiť proti neoprávnenej manipulácii a uložiť kontrolovanému subjektu lehotu na jeho predloženie puncovému úradu na vykonanie puncovej kontroly.

V roku 2004 mala puncová inšpekcia v pláne vykonať 180 inšpekcií, z toho 100 adresných a 80 špecificky určených. Plán inšpekcií bol zostavený na základe sťažností, podnetov puncovej kontroly, využitím poznatkov puncovej inšpekcie a náhodným výberom z registra výrobcov a obchodníkov vedeným PÚ SR. Zvýšená pozornosť pri zostavovaní plánu inšpekcií bola venovaná záložniarom, pretože iba malé percento z nich predkladá tovar na puncovú kontrolu a prevádzkam, kde boli v predchádzajúcich rokoch zistené nedostatky závažnejšieho charakteru.

V priebehu roka boli pri výkone puncovej inšpekcie zisťované menej závažné nedostatky, ako je nesplnenie ohlasovacej povinnosti v stanovenej lehote, nevybavenie prevádzkárne určeným meradlom alebo používanie meradla bez úradného overenia, vydávanie nákupných dokladov bez ustanovených náležitostí a pod. Rovnako, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2004 boli vo väčšine kontrolovaných maloobchodných predajní zaistené menšie množstvá nepuncovaného klenotníckeho tovaru, v prevažnej miere z dovozu. Spolu Uvedený tovar sa dováža nelegálne v menších množstvách spolu s legálne dovážaným tovarom, čím dochádza k únikom na daniach a puncových poplatkoch.

Závažné nedostatky boli zistené až koncom roka, keď bolo na trhu zaistené väčšie množstvo zlatého klenotníckeho tovaru označeného falošnými puncovými značkami. Množstvá zaisteného zlatého neopuncovaného tovaru a tovaru opucovaného falošnou puncovou značkou v kusoch a gramoch sú zrejmé z grafu.

Pravosť puncových značiek bola overená nasnímaním vyrazených puncových značiek digitálnou kamerou cez mikroskop so 75 násobným zväčšením a uložením do počítača, kde boli spracované pomocou špeciálneho softvéru. Boli premerané uhly a vzdialenosti charakteristických bodov. Nasnímané obrázky boli tiež porovnávané prekryvaním s nasnímanými obrázkami pravých puncových značiek. Bolo zistené, že ide o veľmi kvalitné falošné puncové značky (viď obrázky), ktoré sú pomocou lupy ťažko odhaliteľné. Preto je potrebné začať v plnej miere využívať dostupnú prenosnú počítačovú techniku, ktorou je puncová inšpekcia vybavená. Časť zadržaného tovaru a vyrazené falošné puncové značky sú znázornené na obrázkoch.

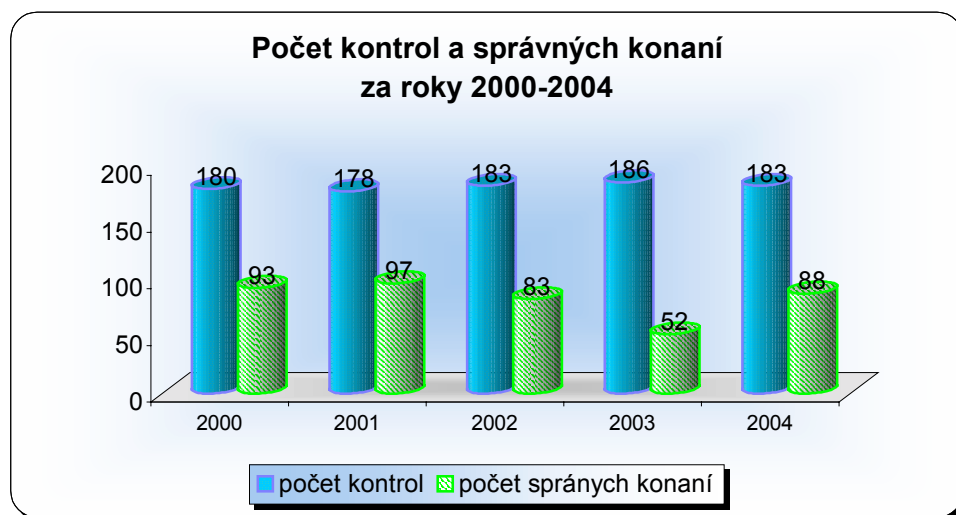
Vstupom do EÚ je SR povinná uznávať puncové značky krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom. To kladie na puncovú inšpekciu veľké nároky, pretože musí posudzovať pravosť cudzích puncových značiek, s ktorými nemá veľké skúsenosti. Z uvedeného dôvodu boli zorganizované slovenským a českým puncovým úradom odborné semináre v Ostrave a v Košiciach za účasti pracovníkov poľského a maďarského puncového úradu, na ktorých sa

účastníci navzájom informovali o zachytených falzifikátoch, vymenili dokumentáciu s označením miest, ktoré sú najčastejšie predmetom falšovania, technikou a prístrojovým vybavením overovania a posudzovania puncových značiek a inými odbornými problémami.

Menej priaznivá situácia bola zisťovaná v oblasti predaja starého zlatého klenotníckeho tovaru, hlavne v záložniach. V mnohých prípadoch bol starý tovar ponúkaný na predaj bez označenia puncovými značkami, či už z nevedomosti alebo z iných, najmä finančných dôvodov. Aj preto bola puncová inšpekcia v roku 2004 zameraná na tieto prevádzky. Zlatý starý tovar na puncovú kontrolu predkladajú prakticky len záložne vo Východoslovenskom regióne. V roku 2004 bolo na pobočku v Košiciach predložených viac ako 41 kg starého klenotníckeho tovaru, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje až 91%.

Výsledkom puncovej inšpekcie je „záznam o kontrole“, ak nebolo zistené porušenie puncového zákona. Ak je inšpekciou zistené porušenie zákona, je výsledkom inšpekcie „protokol o kontrole“. O prerokovaní protokolu vypracujú inšpektori „zápisnicu“, v ktorej uložia kontrolovanej osobe prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť správu o ich splnení. S výsledkom inšpekcie je kontrolovaná osoba oboznámená bez zbytočných priet'ahov.

Porušenie ustanovení puncového zákona je sankcionované. Pre konanie podľa puncového zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v puncovom zákone. V roku 2004 bolo vykonaných 183 inšpekcií, z ktorých rezultovalo 88 začatých správnych konaní za porušenie ustanovení puncového zákona, pri ktorých boli uložené pokuty v celkovej výške 542 000 Sk.

Puncová inšpekcia významnou mierou prispieva k ochrane trhu s klenotníckym tovarom pred nekalou konkurenciou a tým chráni oprávnené záujmy tak poctivých obchodníkov, ako aj občanov.

Spolupráca s ostatnými orgánmi štátnej správy

Puncový úrad SR mnoho rokov aktívne spolupracuje so Slovenskou obchodnou inšpekciou. V roku 2004 bol vykonaný celý rad spoločných inšpekcií v predajniach klenotníckeho tovaru a v záložniach.

Spolupráca v roku 2004 pokračovala aj s Colným úradom SR. Cieľom bolo odhaliť podnikateľské aj nepodnikateľské subjekty, ktoré dovážajú klenotnícky tovar z drahých kovov a tento nepredkladajú na puncovú kontrolu.

Puncový úrad SR spolupracuje so živnostenskými úradmi v prípadoch, keď puncová inšpekcia odhalí podnikanie v oblasti drahých kovov bez živnostenského oprávnenia. Boli vykonané niektoré spoločné akcie zamerané na kontrolu nadobúdacích dokladov.

Spolupráca so stavovskými organizáciami podnikateľskými subjektami

PÚ SR spolupracuje so stavovskými organizáciami „Asociáciou zlatníkov Slovenska“ a „Cechom zlatníkov Bratislavy a okolia“. PÚ SR sa pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach týchto organizácií a konzultuje s nimi situáciu v oblasti klenotníckej výroby a analyzuje predpokladaný vývoj. V priebehu roka boli často krát diskutované niektoré ustanovenia nového puncového zákona a vykonávacích vyhlášok. Pozornosť zo strany stavovských organizácií smerovala aj na ekvivalenciu a uznávanie našich puncových značiek najmä v susedných krajinách. PÚ SR bol pri riešení uvedenej problematiky nápomocný a pri všetkých svojich stretnutiach so zástupcami puncových úradov krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom túto problematiku predkladal na rokovací stôl.

Puncový úrad SR úzko spolupracuje pri odhaľovaní falošných puncových značiek na starom klenotníckom tovare s najväčším slovenským prevádzkovateľom záložní a postupne tento tovar sťahuje z trhu. Uvedený tovar bol nakúpený občanmi v maloobchodných predajniach klenotníckeho tovaru v predchádzajúcich rokoch a prostredníctvom záložní sa opäť dostáva na trh ako starý tovar. Aktívnou osvetovou činnosťou sa puncová inšpekcia snaží zapojiť do tohto procesu aj iné záložne.

Ďalšie činnosti

Puncový úrad SR vykonáva ďalšie činnosti uložené puncovým zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Medzi ďalšie činnosti vykonávané PÚ SR v zmysle vyššie citovaných právnych noriem patria:

Pridelovanie a zrušovanie výrobnej značky

V súlade s ustanovením § 49 ods.2 puncového zákona Puncový úrad SR na základe písomnej žiadosti výrobcu do 30 dní prideliť alebo zruší výrobnú značku vydaním rozhodnutia v správnom konaní. V roku 2004 bolo vydaných 25 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení výrobnej značky (8 pre právnické osoby a 17 pre fyzické osoby) a 2 rozhodnutia v správnom konaní o zrušení pridenej výrobnej značky pre fyzické osoby. Ku koncu roka 2004 bolo pridelených 602 výrobných značiek. Z uvedeného počtu bolo 32 výrobných značiek zrušených z dôvodov ukončenia výroby, smrti výrobcu a podobne.

Pridelovanie a zrušovanie zodpovednostnej značky

V súlade s ustanovením § 50 ods.1 puncového zákona Puncový úrad SR na základe písomnej žiadosti dovozcu do 30 dní prideliť alebo zruší zodpovednostnú značku vydaním rozhodnutia v správnom konaní. V roku 2004 bolo vydaných 118 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení zodpovednostnej značky (68 pre fyzické osoby a 50 pre právnické osoby) a 1 rozhodnutie o zrušení pridelenej zodpovednostnej značky pre právnickú osobu. Vysoký počet vydaných rozhodnutí vyplýva zo skutočnosti, že povinnosť označovať dovážaný tovar platí od 1. septembra 2004.

Vedenie registra klenotníckych zliatin

V súlade s ustanovením § 53 puncového zákona zapíše Puncový úrad SR do registra zliatinu, ktorá má zákonnú rýdzosť, zodpovedá podmienkam uvedeným v § 17 ods.3 a ktorú chemický preskúšal. Zápis sa uskutoční na základe písomnej žiadosti výrobcu po zaplatení správneho poplatku. V roku 2004 nebola zo strany výrobcov podaná žiadna žiadosť o zápis novej klenotníckej zliatin. Ku koncu roka 2004 bolo v registri zapísaných 65 klenotníckych zliatin.

Vydávanie osvedčení o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti

V zmysle § 52 puncového zákona a prílohy č.2 živnostenského zákona vydáva Puncový úrad SR na základe žiadosti uchádzača o prevádzkovanie živnosti „zlievanie drahých kovov“ osvedčenie o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti po preskúmaní spoľahlivosti výsledkov chemických analýz a po preverke technologickej úrovne výroby. Doposiaľ bolo osvedčenie vydané 8 podnikateľským subjektom. Spoľahlivosť výsledkov chemických skúšok PÚ SR pravidelne overuje formou kruhových analýz zaslaných vzoriek, ako aj odberom vzoriek z polotovarov vyrábaných jednotlivými subjektami a následnou kontrolou ich rýdzosti vo vlastných laboratóriách.

Kontrola nad razbou slovenských mincí

V zmysle § 32 puncového zákona vykonáva Puncový úrad SR kontrolu nad razbou pamätných slovenských mincí. Spôsob výberu vzoriek mincí na overenie rýdzosti upravuje § 16 vyhlášky č.143/2004 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona.

V roku 2004 boli NBS emitované štyri emisie pamätných strieborných mincí všetko nominálnej hodnoty 200 Sk (200 výročie úmrtia Wolfganga Kempelena, vstup SR do EÚ, Bardejov, mestská pamiatková rezervácia a 300. výročie narodenia Jána Andreja Segnera), jedna emisia pamätnej zlatej mince nominálnej hodnoty 5 000 Sk (Bardejov, mestská pamiatková rezervácia) a 1 emisia pamätnej bimetalovej zlato paládieovej mince nominálnej hodnoty 10 000 Sk (vstup SR do EÚ). V súlade s § 16 vyhlášky č.143/2004 Z.z. predložil výrobca z razby každej partie 3 mince na kontrolu rýdzosti. Celkom boli kontrolované vzorky z 11 partií Ag mincí, 2 partií Au mincí a 7 partií Au-Pd mincí..

V priebehu roka 2004 bolo v spolupráci so spoločnosťou AGNO s.r.o., Nové Zámky zachytené na trhu a zdokumentované niekoľko 10-tok kusov falzifikátov jednoduchátových mincí s motívom Františka Jozefa, rok razby 1915 vyrobených z leštenej mosadze o hmotnosti 3,20 g, ktoré boli vydávané za zlaté. PÚ SR upozornil na uvedenú skutočnosť prevádzkovateľov záložní, výkupní drahých kovov a starožitnosti.

Register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi

Puncový úrad SR vedie register výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi v súlade s ustanovením § 43 puncového zákona. Ku koncu roka 2004 bolo v registri zapísaných 2 589 právnických a fyzických osôb podnikajúcich v oblasti drahých kovov. Z uvedeného počtu je 421 subjektov nečinných t.j. sú zrušené alebo činnosť v oblasti drahých kovov pozastavili.

V roku 2004 písomne ohlásilo zahájenie činnosti v oblasti drahých kovov 127 fyzických osôb a 39 právnických osôb. 13 subjektov ohlásilo ukončenie činnosti. Zároveň bolo otvorených 97 maloobchodných predajní klenotníckeho tovaru, 49 záložní, 3 predajne starožitnosti a 25 prevádzkárni zaoberajúcich sa klenotníckou výrobou. Súčasne bolo zrušených 87 nerentabilných prevádzkárni. V hodnotenom období bolo v registri vykonaných celkom 670 rôznych zmien.

Účasť na legislatívnom procese

V prvom štvrtroku 2004 pokračoval Puncový úrad SR v súčinnosti s Legislatívnym odborom Ministerstva hospodárstva SR na príprave a tvorbe vykonávacích predpisov k schválenému puncovému zákonu. PÚ SR sa aktívne zapojil do zapracovania pripomienok vznesených v rámci pripomienkového konania a zúčastnil sa na prerokovaní vykonávacích predpisov v Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR pre finančné právo a v Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR pre správne právo. Legislatívny proces bol úspešne zavŕšený schválením vykonávacích predpisov v NR SR.

Vstupom do EÚ je SR povinná dodržiavať zásady kontroly dovozov surových diamantov tzv. „Kimberley proces“. Po dohode s MH SR bola táto úloha zverená Puncovému úradu SR, ktorý je na vykonávanie tejto činnosti po stránke personálnej a čiastočne aj po stránke materiálneho technického zabezpečenia a prístrojového vybavenia pripravený. Pretože náš právny systém nerieši uvedenú problematiku, Puncový úrad SR pripravil v druhom polroku 2004 návrh novely puncového zákona, v ktorej je oblasť kontroly a certifikácie surových diamantov upravená. Návrh bol postúpený na Legislatívny odbor MH SR, ktorý ho postúpi v rámci legislatívneho procesu na ďalšie rokovania.

Zabezpečenie odborných seminárov, príspevky do odborných časopisov

Puncový úrad SR sa podieľa na lektorskom zabezpečení odborných seminárov poriadaných agentúrami. V roku 2004 PÚ SR lektorský zabezpečil seminár venovaný harmonizácii puncovníctva v krajinách EÚ a výkladu puncového zákona a vykonávacích vyhlášok, ktorý poriadal Dom techniky Banská Bystrica pre výrobcov a obchodníkov

podnikajúcich v oblasti drahých kovov v rôznych mestách po celej SR. Na základe predbežnej dohody s Domom techniky Banská Bystrica PÚ SR v roku 2005 lektorsky zabezpečí seminár venovaný skúšaniam drahých kovov na skúšobnom kameni so zameraním najmä na skúšanie bielych zliatin.

Puncový úrad SR pravidelne prispieva do odborných časopisov, najmä do časopisu „Klenotník, hodinár“. Vo svojich príspevkoch informuje čitateľov o výsledkoch svojej činnosti, upozorňuje odbornú aj laickú verejnosť na rôzne falzifikáty, falošné puncové značky a iné problémy vyskytujúce sa na trhu s klenotníckym tovarom, podáva výklad právnych predpisov v oblasti puncovníctva a vyjadruje sa k aktuálnym problémom.

Rozpočet Puncového úradu SR

Puncový úrad SR je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR. Závazné limity príjmovej a výdavkovej stránky rozpočtu boli rozpísané listom MH SR č.2795/2003-500 zo dňa 11.11.2003 a upravené listami č.195/2004-500 zo dňa 21.03.2004, č.1919/2004-500 zo dňa 10.08.2004, č.3080/2004-500 zo dňa 14.12.2004 a sú uvedené tabuľkovom prehľade:

I. PRÍJMY spolu.						23 300 tis. Sk
V tom	Nedaňové príjmy (200)				23 300	
	z toho:	administratívne a iné poplatky a platby			23 300	
II. VÝDAVKY spolu						16 247 tis. Sk
V tom:	A. Bežné výdavky (600)				13 597	
	z toho:	mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania (610)			6 403	
		poistné a príspevky do fondov (620)			2 237	
		Tovary a ďalšie služby (630)			4 927	
		Bežné transfery (640)			30	
	B. Kapitalové výdavky (700)				2 650	
	z toho:	obstarania kapitálových aktív			2 650	

Ako je vidieť z tabuľky, na rok 2004 mal Puncový úrad SR predpísané príjmy vo výške 23 300 tisíc korún a výdaje vo výške 16 247 tisíc korún.

Príjmy Puncového úradu SR

Hlavným zdrojom príjmov Puncového úradu SR sú poplatky za úkony puncovej kontroly. Výška poplatkov je upravená vyhláškou MH SR č. 102/2004 Z. z. o úhradách za úkony Puncového úradu SR.

Ďalším zdrojom príjmov sú pokuty udelené Puncovým úradom SR za porušovanie ustanovení puncového zákona.

Ostatné príjmy Puncového úradu SR tvoria úroky, poistné plnenia a príjem z plnenia kapitálových aktív. Všetky príjmy PÚ SR sú príjmom štátneho rozpočtu.

Puncový úrad SR vyberá správne poplatky vo forme kolkových známkov za pridelenie a zrušenie výrobnej značky, za pridelenie a zrušenie zodpovednostnej značky, za registráciu klenotníckych zliatin a za vydanie osvedčenia o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti. Prehľad príjmov je rozpísaný v tabuľke.

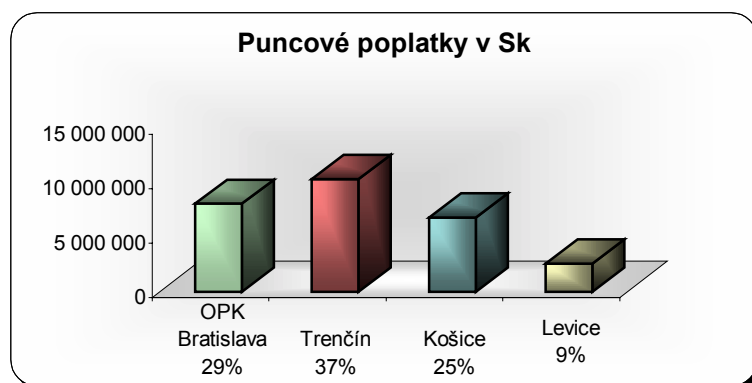
ROK 2004 – príjmy v tis., Sk							
Puncové poplatky	Zaplatené pokuty	Kapitalové príjmy	Ostatné príjmy	Správne poplatky	Príjmy celkom	Plánované príjmy	Prekročenie plán.príjmov
27 756	595,6	426	5	28,9	28 811,5	23 300	5 511,5
96,33%	2,07%	1,48%	0,02%	0,10%	100,00%	-	23,65%

Rozbor príjmovej časti rozpočtu.

Položka 221 Puncové poplatky – puncové poplatky za rok 2004 predstavovali čiastku vo výške **27 756 tis. Sk**, čo tvorí **119 %** z plánovaných príjmov.

Príjmy za úkony puncovej kontroly sú oproti roku 2003 vyššie o 1 184 tis. Sk napriek tomu, že na puncovú kontrolu bolo predložených o 244 kg a o 132 831 kusov menej zlatého klenotníckeho tovaru a o 952 kg a 404 233 kusov menej strieborného klenotníckeho tovaru. Vyššie príjmy boli dosiahnuté vďaka prezieravej cenovej politike Puncového úradu SR, ktorý v súvislosti s prijatím nového puncového zákona a vykonávacích predpisov predložil návrh na úpravu ceny za skúšanie a označovanie zlatého klenotníckeho tovaru, ktorá sa nemenila od roku 1993. Návrh Puncového úradu SR bol v plnej miere akceptovaný a s účinnosťou od 1. marca 2004 bola cena za skúšanie a označovanie zlatého klenotníckeho tovaru upravená zo 6 na 10 Sk za 1 g zlatej klenotníckej zliatiny.

Podiel jednotlivých pracovísk na celkovej výške puncových poplatkoch sa oproti roku 2003 prakticky nezmenil a je zrejmý z grafu.

Položka 222 Pokuty a penále – za rok 2004 boli zaplatené a pripísané na príjmový účet vedený Štátnou pokladnicou pokuty a penále uložené za porušovanie ustanovení puncového zákona **vo výške 595,6 tis. Sk**, čo je o 13,6 tis. Sk viac ako v roku 2003. Neuhradené pokuty

na konci roku 2004 predstavujú čiastku vo **výške 97 tis. Sk.** Neuhradené pokuty boli odstúpené na exekučné konanie, alebo sú hradené podľa dohodnutého splátkového kalendára.

Položka 230 Kapitalové príjmy – vo výške 426 tis. Sk za prebytočný nehnuteľný a hnutel'ný majetok (351 tis. Sk za predaj chaty v Pezinku a 75 tis. Sk za predaj osobného motorového vozidla) boli odvedené do štátneho rozpočtu.

Položka 292 Ostatné príjmy – vo výške 5 tis. Sk tvorili príjmy z dobropisov na podpoložke 292 012 za preplatok spotreby plynu z roku 2003.

Okrem toho Puncový úrad SR v roku 2004 vybral na správnych poplatkoch vo forme kolkových známok 28,9 tis. Sk za vydanie 118 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení zodpovednostnej značky, 1 rozhodnutie v správnom konaní o zrušení zodpovednostnej značky, 25 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení výrobnjej značky a 2 rozhodnutia v správnom konaní o zrušení výrobnjej značky.

Výdavky Puncového úradu SR

Celkové výdavky Puncového úradu SR dosiahli v roku 2004 čiastku 16 197 tis. Sk. Z upraveného rozpočtu nebolo vyčerpaných 50 tis. Sk. Nevyčerpané finančné prostriedky boli ponechané v prospech štátneho rozpočtu. Prehľad výdavkov je uvedený v tabuľke.

Ukazovateľ	Skutočné Čerpanie K 31.12.2003	Schválený Rozpočet na r. 2004	Upravený rozpočet na r.2004	Skutočné Výdavky	% čerpania
Bežné výdavky	12 395	13 414	13 597	13 554	99,7
- z toho :	5 561	6 047	6 403	6 403	100,0
Mzdové prostriedky					
Kapitalové výdavky	6052	2 950	2 650	2 643	99,7
VÝDAVKY spolu	18 447	16 364	16 247	16 197	99,7

V porovnaní s rokom 2003 sú celkové výdavky v roku 2004 nižšie o 2 250 tis. Sk. Vyššie výdavky v roku 2003 boli spôsobené vyšším jednorázovým čerpaním kapitálových prostriedkov, ktoré boli použité na nákup pozemku a nebytových priestorov pracoviska PÚ SR Bratislava.

Rozbor výdavkovej časti rozpočtu

Položka 600 Bežné výdavky – boli čerpané vo výške **13 554 tis. Sk**, čo predstavuje 99,7 % schváleného objemu. Čerpanie jednotlivých položiek a ich podiel na celkových bežných výdavkoch je rozpísané v tabuľke.

Položka 600 - Bežné výdavky v tis. Sk	13 554		
z toho:		%	
položka 610 Mzdy	6 403	47,24	
položka 620 Poistné	2 193	16,18	
položka 630 Tovary a služby	4 930	36,37	
položka 640 Bežné transféry	28	0,21	
Celkom	13 554	100,00	

Na celkových bežných výdavkoch sa mzdy podieľali 47 %, poistné 16 % a tovary a služby 36 %.

Položka 610 Mzdy - v roku 2004 bolo použité na výplatu miezd **6 403 tis. Sk**, čo predstavuje 100 % schváleného objemu. Vyššie čerpanie mzdových prostriedkov oproti roku 2003 bolo z titulu valorizácie a zvýšenia tarifných plátov. Výška a podiel tarifných plátov, príplatkov a odmien na celkovej výške vyplatených miezd je zrejmy z tabuľky.

Položka 610 – Mzdy v tis. Sk	6 403		
Z toho:		%	
položka 611 Tarifné platy	4 609	71,98	
položka 612 Príplatky	1 437	22,44	
položka 614 Odmeny	357	5,58	
celkom	6 403	100,00	

Položka 620 Poistné – čerpanie na odvody do poisťovni **vo výške 2 193 Sk** zodpovedalo objemu vyplatených miezd.

Položka 630 Tovary a služby - celkové čerpanie vo výške **4 930 tis. Sk** predstavuje 100% plánovaného objemu. Finančné prostriedky boli čerpané na zabezpečenie hlavných činností úradu t.j. puncovej kontroly a puncovej inšpekcie. Výška a podiel jednotlivých položiek na celkových výdavkoch za tovary a služby je uvedená v tabuľke.

Položka 630 - Tovary a služby v tis. Sk	4 930		
Z toho:		%	
položka 631 Cestovné	537	10,89	
položka 632 Energie, voda a komunikácie	741	15,03	
položka 633 Materiál a služby	1 213	24,60	
položka 634 Dopravné	302	16,21	
položka 635 Rutinná a štandardná údržba	799	6,13	
položka 636 Nájomné za prenájom	117	2,37	
položka 637 Ostatné tovary a služby	1 221	24,77	
celkom	4 930	100,00	

Položka 631 Cestovné – na domáce a zahraničné pracovné cesty bolo v roku 2004 čerpané 537 tis. Sk, čo je o 3 tis. Sk menej ako v roku 2004. Z uvedenej čiastky pripadalo na domáce pracovné cesty 287 tis. Sk a na zahraničné pracovné cesty 250 tis. Sk. Prevažná väčšina domácich pracovných ciest bola vykonaná v súvislosti s výkonom puncovej inšpekcie. Ostatné pracovné cesty boli vykonané v súvislosti so zabezpečením vnútornej

kontroly, vzdelávania zamestnancov, plnením ďalších úloh a pod. V roku 2004 zamestnanci úradu vykonali tieto zahraničné pracovné cesty:

- účasť na pravidelnom zasadnutí Asociácie európskych puncových úradov a Viedenskej konvencie vo Švajčiarsku v Ženeve - jeden zamestnanec,
- účasť na 18. zasadnutí puncových úradov krajín V4 v Maďarsku v Miškolci - 3 zamestnanci,
- účasť na 42. zasadnutí puncovej únie v ČR – 2 zamestnanci,
- účasť na medzinárodnom veľtrhu klenotníckeho tovaru v Taliansku vo Vicenze so zameraním na oblasť klenotníckych predzliatin, prístrojového vybavenia a gemologických pomôcok v súvislosti s prípravou zavedenia Kimberley procesu do praxe – 4 zamestnanci ,
- účasť na konzultačných rokovaní na PÚ ČR v Prahe v súvislosti s prípravou akreditácie chemického laboratória na pobočke v Trenčíne – 2 zamestnanci,
- účasť na zasadnutí Puncovej rady v ČR so zameraním na problematiku pridelenia zodpovednostných značiek, uznávania puncových značiek krajín EÚ, zavedenia nulovej negatívnej tolerancie rýdzosti, posudzovania a overovania drahých kameňov – 3 zamestnanci,
- jednania ohľadom expertnej činnosti na PÚ ČR v oblasti puncovej kontroly, puncovej inšpekcie, postup pri overovaní zaisteného klenotníckeho tovaru, spôsob kontroly neregistrovaných zliatin – 2 zamestnanci,
- rokovania v Bruseli ohľadom zavedenia Kimberley procesu do praxe – 1 zamestnanec,
- účasť na seminári venovanom posudzovaniu pravosti puncových značiek a oboznámenie sa s falošnými puncovými značkami v ČR, SR a v Poľsku, ktoré sa konalo na pobočke v Ostrave – 4 zamestnanci,
- rokovania so zástupcami ČR v Brne ohľadom ďalšej spolupráce – 4 zamestnanci,
- účasť na porade inšpektorov PÚ ČR – 1 zamestnanec.

Položka 632 Energie, voda a komunikácie - čerpanie vo výške 774 tis. Sk. Napriek zvýšeným cenám energií je čerpanie oproti roku 2003 nižšie o 29 tis. Sk, vďaka prijatým účinným regulačným opatreniam. Mierne zvýšenie čerpania z dôvodu rastu cien bolo zaznamenané na podpoložke 632 002 – vodné a stočné a na podpoložke 632 003 – poštové a telekomunikačné služby.

Položka 633 Materiál – čerpanie vo výške 1 213 tis. Sk predstavuje 25 % z celkových výdavkov na tovary a služby. Z tejto položky sa zabezpečujú prevádzkové a materiálové potreby na zabezpečenie hlavných činností úradu. V porovnaní s rokom 2003 je vyššie čerpanie na podpoložke 633 001- interiérové vybavenie, vyplynulo z nutnosti výmeny starých a doplnenia nových častí nábytku na prevádzkach v Trenčíne, v Bratislave a v Košiciach. Z dôvodu výroby nových druhov zliatin pri výrobe šperkov vznikla potreba rozšíriť sortiment skúšobných ihliel. Pre overenie rýdzosti predkladaných tovarov na puncovú kontrolu boli pre všetky pracoviská zakúpené skúšobné ihly podpoložka 633 005 vo výške 239 tis. Sk. Plánovaný nákup puncových značiek bol presunutý na rok 2005. Mierne zvýšenie na podpoložke 633 009 – knihy a časopisy je zapríčinené zvýšenou DPH.

Položka 634 Dopravné – čerpanie vo výške 302 tis. Sk t.j. 90 %. Nižšie je z dôvodu prechodného zníženia počtu osobných motorových vozidiel na PÚ SR.

Položka 635 Rutinná a štandardná údržba - čerpanie vo výške 799 tis. Sk. Čerpanie tvorila bežná údržba budov a prevádzkových strojov a prístrojov. PÚ SR je organizácia s malým počtom zamestnancov, ktorá musí všetky práce súvisiace s výpočtovou technikou zabezpečovať externou formou. Za rok 2004 sme zaplatili za údržbu výpočtovej techniky vrátane softvéru a počítačových sietí 223 tis. Sk, podpoložka 635 002. Z dôvodu poruchy na

SPECTRO – X teste na pobočke v Trenčíne, podpoložka 635 004, bola potrebná oprava, predstavujúca sumu 149 tis. Sk. Vyššie čerpanie v sume 281 tis. Sk na podpoložke 635 005 - údržba budov sme mali na pobočke v Košiciach, kde zmenou 7/8 vlastníka „firma FAMS“ sme boli nútení ako 1/8 vlastníci podieľať sa na všetkých nákladoch vyúčtovaných menovanou firmou.

Položka 636 Nájomné za prenájom – čerpanie vo výške 117 tis. Za prenájom parkovacích boxov, poštového priečinku a rohoží v Bratislave priestorov expozitúry v Leviciach, plynových fliaš pre pobočku v Trenčíne. V porovnaní s rokom 2003 je čerpanie nižšie z dôvodu zmeny vlastníckych práv sídla PÚ SR.

Položka 637 Ostatné tovary a služby – celkové čerpanie vo výške 1 222 tis. Sk. Vyššie čerpanie oproti roku 2003 na podpoložke 637 001 – školenia, kurzy, semináre je z dôvodu akreditácie chemického laboratória na pobočke v Trenčíne. Na Inštitúte pre verejnú správu bolo uskutočnené odborné vzdelávanie štátnych zamestnancov v dočasnej štátnej službe. Čerpanie vo výške 30 tis. Sk na podpoložke 637 003 – propagácia, reklama, inzercia bolo za grafické spracovanie a výrobu webovej stránky a jej prezentácie na internetovej stránke PÚ SR. Vyššie čerpanie je aj na podpoložke 637 011 – štúdie, expertízy, posudky, ktoré predstavuje poplatky za akreditáciu a s tým súvisiace činnosti pracoviska v Trenčíne. Na podpoložke 637 015 – poisťné, z dôvodu prírastku majetku v porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k zvýšeniu poisťného o 14 tis. Sk. V porovnaní s rokom 2003 sa podarilo znížiť relatívne vysoké čerpanie na podpoložke 637 027 – odmeny na základe dohôd tým, že v priebehu roku 2004 bol výberovými konaniami doplnený stav zamestnancov na stanovený počet. Znížila sa potreba zamestnať na dohody zamestnancov potrebných k zvládnutiu prác vyplývajúcich z nárazového prísunu tovarov a potreby ich urýchleného skúšania a označovania. Z ďalších prác ktoré boli realizované mimo pracovného pomeru bolo zabezpečenie spôsobilej osoby na verejné obstarávanie, upratovanie a ďalšie činnosti, ktorých realizácia v rámci riadneho pracovného vzťahu by bola neefektívna.

Položka 640 Bežné transféry – celkové čerpanie vo výške 28 tis. Sk. Na úhradu členského poplatku v medzinárodných organizáciách bolo čerpaných 17 tis. Sk. Na príplatok k nemocenskému bolo vyplatených 11 tis. Sk.

Položka 700 Kapitálové výdavky – celkové čerpanie vo výške **2 643 tis. Sk** predstavuje 99,75 % z celkového schváleného objemu. Nevyčerpané prostriedky vo výške 7 tis. Sk boli ponechané v prospech štátneho rozpočtu. Výška a podiel jednotlivých položiek je zrejmy z tabuľky:

Položka 600 - Kapitálové výdavky v tis. Sk				2 643
z toho	položka 713 - zariadenia a prístroje	1 954	73,93 %	
	položka 714 - dopravné prostriedky	689	26,07 %	
	spolu	2 643	100,00 %	

Položka 713 Nákup strojov, prístrojov, zariadení a technického náradia – čerpanie vo výške 1 954 tis. Sk.

V súlade s potrebami organizácie sme rozpísali určené prostriedky zo ŠR na jednotlivé položky s tým, že čiastku 1 850 tis. Sk sme vyčlenili na kúpu XRF – testu a čiastku 800 tis. Sk sme vyčlenili na kúpu osobného automobilu.

V mesiaci január sme zaplatili clo vo výške 11 tis. Sk za puncovací stroj zakúpený v roku 2003 pre pobočku PÚ SR Košice. Čerpanie je z podpoložky 713 004.

Verejným obstarávaním sme pre pobočku PÚ SR v Trenčíne zaobstarali XRF – test MIDOX - zariadenie na nedeštruktívne skúšanie zloženia zliatin drahých kovov. Na podpoložke 713 005 – špeciálne stoje a prístroje sa čerpalo 1 618 tis. Sk.

Verejným obstarávaním sa nám podarilo ušetriť finančné prostriedky za ktoré sme po súhlase MH SR nakúpili prevádzkové stroje a prístroje potrebné k činnosti PÚ SR.

Na prevádzke PÚ SR v Bratislave boli čerpané prostriedky na podpoložke 713 002 výpočtová technika za 41 tis. Sk a na podpoložku 713 004 – prevádzkové stroje a prístroje za 36 tis. Sk.

Na pobočku PÚ SR do Trenčína boli zakúpené prevádzkové stroje a prístroje – podpoložka 713 004 vo výške 248 tis. Sk. Celkové čerpanie na podpoložke 713 004 predstavuje čiastku 295 tis. Sk.

Položka 714 Nákup dopravných prostriedkov - v prvom polroku 2004 boli čerpané prostriedky na plánovaný nákup osobného motorového vozidla na podpoložke 714 001. Za osobné motorové vozidlo zabezpečované verejným obstarávaním sme zaplatili sumu 689 tis. Sk.

V tabuľkovej časti, ktorá tvorí prílohu, je prehľadne uvedené čerpanie jednotlivých položiek ako aj ich percentuálne vyjadrenie.

Kontrolná činnosť a prístup k informáciám

Vnútoraná kontrola

Vnútoraná kontrola je zabezpečovaná v dvoch úrovniach – referátom vnútornej kontroly a vedúcimi pracovníkmi. Referát vnútornej kontroly vykonáva kontrolnú činnosť v súlade s ročným plánom schváleným poradou vedenia. Hlavná pozornosť je venovaná nosným činnostiam úradu, a to výkonu puncovej kontroly a puncovej inšpekcie. Ďalej je kontrolovaná pracovná disciplína, pokladne, evidencia návštev, dochádzky, námatková kontrola faktúr a dodržiavanie denného limitu výdavkových a príjmových pokladní na jednotlivých pracoviskách PÚ SR. Zároveň sú vykonávané aj kontroly zamerané na porovnanie príjmového účtu so štatistikou z jednotlivých pracovísk a dodržiavanie doby splatnosti faktúr vystavených š.p. Mincovňa Kremnica.

Za rok 2004 vykonala vnútoraná kontrola celkom 127 kontrol.

Nie menšia pozornosť, tak zo strany vedúcich zamestnancov ako aj zo strany referátu vnútornej kontroly, bola venovaná kvalite skúšania na skúšobnom kameni a označovania klenotníckeho tovaru, správnosti výberu puncových poplatkov, vedenia príjmovej a výdajovej pokladne, odvodu tržieb a ich porovnanie s vystavenými faktúrami. Kontroly boli vykonávané pravidelne. Pozornosť bola taktiež venovaná úschove a zabezpečeniu puncových značiek mimo pracovnej doby, aby sa zabránilo ich prípadnému zneužitiu. Okrem štvrtročných kontrol bolo na OPK Bratislava vykonávané kontroly zamerané na kvalitu

puncových značiek na tovare určenom na výdaj. Celkom bolo prekontrolovaných 850 šperkov určených na výdaj. Z ďalších kontrol boli vykonané kontroly úschovy puncových značiek pred skončením pracovnej doby. V súčinnosti s inšpektormi puncovej inšpekcie boli vykonané aj vonkajšie kontroly.

Puncový úrad SR vykonáva pravidelnú kontrolu správnosti výsledkov chemických analýz zadávaním vzoriek s neznámou rýdzosťou. Okrem toho sú chemické laboratória Puncového úradu SR zapojené do siete viac ako 60-tich európskych laboratórií, ktoré spadajú pod pravidelnú medzinárodnú kontrolu. Chemické laboratória PÚ SR dosahujú dlhodobo veľmi dobré výsledky a patria medzi najlepšie.

Kontrola výkonu puncovej inšpekcie je vykonávaná návštevou inšpekčnej dvojice v teréne buď príslušným vedúcim alebo pracovníčkou referátu vnútornej kontroly. Hlavný dôraz je kladený na kontrolu postupu inšpekčnej dvojice pri výkone inšpekcie a na dodržiavanie puncového zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pracovná náplň referátu vnútornej kontroly zahŕňa aj štatistické vyhodnotenie výkonov PÚ SR. Za rok 2004 boli štatistické vyhodnotenia výkonov vykonávané mesačne, štvrťročne, polročne a ročne. Na prezentáciu v zahraničí a aj na webovú stránku boli vyhotovené polročné a ročné štatistické výsledky v anglickom jazyku.

Aktualizovala sa archivácia databáz programu PÚ SR na CD za jednotlivé pracoviská. Ďalej bola uskutočnená kontrola aktov riadenia, ich doplnenie do adresára pre účely archivácie uložené na sieť v Bratislave a tiež na pobočky a expozitúru PÚ SR.

Vybavovanie petícií a sťažností

Agendu petícií a sťažností vedie referát vnútornej kontroly. V roku 2004 nebola na Puncový úrad SR podaná žiadna sťažnosť, petícia ani podanie iného typu.

Slobodný prístup k informáciám

Referát vnútornej kontroly je gestorom pre zverejňovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. Plnenie povinností vyplývajúce pre PÚ SR zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám je v kompetencii referátu vnútornej kontroly. Puncový úrad už aj v minulosti informoval laickú aj odbornú verejnosť s dosahovanými výsledkami prostredníctvom článkov v odborných časopisoch. V záujme ochrany spotrebiteľa Puncový úrad reaguje na všetky problémy vyskytujúce sa na trhu s klenotníckym tovarom z drahých kovov a informuje o nich prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov najširšiu verejnosť. V poslednom čase sa začína využívať k poskytovaniu informácií aj webová stránka úradu.

V roku 2004 bol na referáte vnútornej kontroly vypracovaný nový Metrologický poriadok ktorý zohľadňuje novú legislatívu. Zamestnankyňa referátu pri akreditácii pobočky v Trenčíne zabezpečovala požadované materiály, vypracovala prehľad Vestníkov Ústavu normalizácie.

Vonkajšie kontroly

V roku 2004 bola v našej organizácii uskutočnená kontrola Obvodným úradom Bratislava so zameraním na kontrolu skladu CO a zahájená kontrola MH SR na verejné obstarávanie.

Rozbor zamestnanosti

Pre rok 2004 bol našej organizácii stanovený limit 31 zamestnancov. Z celkového počtu zamestnancov mal Puncový úrad SR systemizovaných 27 štátnozamestnaneckých miest a 4 miesta vo verejnej službe. V priebehu roka 2004 rozviazalo služobný pomer s PÚ SR v triedach 3 až 5 celkom 8 zamestnancov z toho 1 zamestnankyňa odišla do starobného dôchodku. Na odbory puncovej inšpekcie a puncovej kontroly boli vyhlásené výberové konania. Ku koncu roka 2004 mal Puncový úrad obsadené všetky pracovné miesta.

Zamestnanci úradu zaradení do štátnej a verejnej služby s prevahou duševnej práce spĺňajú kvalifikačné predpoklady nasledovne: 12 zamestnancov má vysokoškolské vzdelanie
19 zamestnancov má stredoškolské vzdelanie.

Prehľad o zaradení do tried je uvedený v tabuľke.

	Platová trieda	Počet zamestnancov	Z toho muži	
Štátna služba	11	1	1	
	9	5	3	
	6	4	2	
	5	2	0	
	4	7	2	
	3	8	1	
			27	9
Verejná služba	8	1	0	
	7	1	0	
	5	1	0	
	2	1	0	
			4	0
		31	9	celkom

Puncový úrad SR sa počtom zamestnancov radí medzi najmenšie orgány štátnej správy. Nízky počet zamestnancov, ktorí sú navyše rozmiestnení na 4 pracoviskách, vyžaduje od každého zamestnanca maximálnu flexibilitu a ústretovosť. Každý zamestnanec musí na sebe tvrdo pracovať, aby bez problémov zvládol všetky pracovné postupy a mohol v prípade potreby zosť akúkoľvek pracovnú pozíciu.

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2004

Vek	21 - 30r.	31 - 40r.	41 - 50r.	51 - 60r.
Počet	9	5	7	10

Rozvoj ľudských zdrojov

Puncový úrad SR v rámci svojich finančných možností neustále vyvíja aktivity na rozvoj ľudských zdrojov. PÚ SR zabezpečuje jedenkrát ročne pre všetkých zamestnancov týždenné odborné školenie zamerané na oboznámenie sa zamestnancov s novými poznatkami

a pracovnými postupmi v oblasti puncovníctva a skúšania drahých kovov, puncovej inšpekcie, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany.

Puncový úrad SR má rozpracovaný systém vnútorného vzdelávania. V roku 2004 bolo pre potreby vnútorného vzdelávania zamestnancov vydané „Repetitórium“, v ktorom sú zhrnuté záväzné právne normy, ktorými sa PÚ SR riadi pri výkone svojej činnosti.“ Obsahom „Repetitória“ sú aj vnútorné organizačné smernice, opísané činnosti vykonávané PÚ SR vyplývajúce z puncového zákona a iných právnych predpisov, povinnosti osôb, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výroby z drahých kovov, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany, pracovné postupy, práva a povinnosti puncovej kontroly a puncovej inšpekcie, puncové poplatky, najnovšie teoretické poznatky v oblasti skúšania a označovania klenotníckeho tovaru a ďalšie. Vzdelávanie prebieha na jednotlivých pracoviskách samoštúdiom a konzultáciami s predstavenými.

Pre vedúcich zamestnancov zabezpečuje Puncový úrad SR jazykové odborné kurzy. V rámci vzdelávania štátnych zamestnancov absolvovali v roku 2004 vedúci pracovníci manažérske vzdelávania a ostatní zamestnanci v dočasnej štátnej službe odborné vzdelávanie, v Inštitúte pre verejnú správu. Zamestnanci Puncového úradu sú vysielaní na pracovné odborné stáže na puncové úrady krajín V-4, pri ktorých môžu konfrontovať svoje znalosti, zručnosti a praktické skúsenosti so zamestnancami týchto úradov. Zamestnanci úradu sa pravidelne zúčastňujú medzinárodných odborných konferencií zameraných na posudzovanie pravosti puncových značiek. V rámci finančných možností úradu sa zamestnanci zúčastňujú na medzinárodných výstavách klenotníckeho tovaru.

V rámci starostlivosti o zamestnancov je k dispozícii zrekonštruované doškoloňovacie zariadenie v Tatranskej Lomnici.

Nedostatočný objem finančných prostriedkov v sociálnom fonde neumožňuje PÚ SR rozvíjať ďalšie aktivity zamerané na rozvoj ľudských zdrojov. Prakticky takmer všetky prostriedky sociálneho fondu sú použité ako príspevky na nákup stravných lístkov pre zamestnancov.

Ciele a prehľad ich plnenia

Jednou z hlavných úloh v roku 2004 bolo uviesť do praxe nový puncový zákon, ktorý bol schválený NR SR koncom roka 2003 a pripraviť návrh vykonávacích vyhlášok. Tým, že nový puncový zákon zrušil „Sadzobník puncových poplatkov“, hrozilo, že nadobudnutím jeho účinnosti 1.marca 2004 bude Puncový úrad SR nútený vyberať puncové poplatky bez právneho základu. Napriek časovej tiesni sa podarilo túto úlohu zvládnuť. Vyhláška č.102/2004 Z. z., ktorou bol vydaný sadzobník úhrad, nadobudla účinnosť spoločne s puncovým zákonom. Zároveň od 1. apríla 2004 nadobudla účinnosť aj vyhláška č.143/2004 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia puncového zákona.

Po vstupe do EÚ je SR povinná zabezpečiť kontrolu dovozu a certifikácie surových diamantov tzv. „Kimberley proces“. Pretože klenotnícky tovar je kombinovaný s drahými kameňmi, podujal sa Puncový úrad SR túto činnosť zabezpečiť. PÚ SR pripravil návrh novely puncového zákona, ktorý bol postúpený na Legislatívny odbor MH SR na ďalšie konanie.

Novým puncovým zákonom boli Puncovému úradu SR uložené niektoré nové povinnosti. Išlo napr. o zavedenie registra výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi, vydávanie zodpovednostných značiek a niektoré ďalšie, ktoré sa podarilo úspešne uviesť do života. Register výrobcov bol zavedený a zverejnený vo verejne prístupnej počítačovej sieti. S vydávaním rozhodnutí o pridelení zodpovednostných značiek dovozcom klenotníckeho tovaru sa začalo v dostatočnom predstihu, čím sa im umožnilo na zavedenie označovania dovážaného tovaru pripraviť.

Aj v roku 2004 bolo hlavným cieľom Puncového úradu SR poskytovať kvalitné služby v oblasti puncovníctva a skúšania drahých kovov tak podnikateľom, ako aj občanom a dosiahnuť plánované príjmy a udržať výdavky na úrovni predchádzajúcich rokov, čo nebola, vzhľadom na zložitú ekonomickú situáciu a celý rad reštrikčných opatrení, ktorý mali nepriaznivý dopad aj na trh s klenotníckym tovarom z drahých kovov, ľahká úloha. Aj napriek tomu sa podarilo plánované príjmy prekročiť o 5 500 tis. Sk.

Hlavným cieľom puncovej inšpekcie v hodnotenom období bol výkon kontrol v záložniciach na strednom a západnom Slovensku, pretože iba nepatrná časť týchto prevádzkarní predkladá starý tovar na puncovú kontrolu. Aj napriek vynaloženému úsiliu doposiaľ nebadat' výraznejšie zlepšenie situácie.

Výkony puncovej kontroly a puncovej inšpekcie v predchádzajúcich rokoch sú prehľadne uvedené v prílohách.

Enormným úsilím zamestnancov pobočky v Trenčíne sa podarilo v rekordne krátkom čase akreditovať hlavné činnosti „stanovenie zlata kupeláciou a stanovenie striebra potenciometrickou titráciou“ na tomto pracovisku, čím bol splnený jeden z hlavných cieľov na rok 2004. V nasledujúcom období sa pripravuje akreditácia uvedených činností aj na ostatných pracoviskách.

Každoročne má Puncový úrad SR za cieľ postupne obmieňať morálne zastaralé prístrojové vybavenie. Koncom roka 2004 bol pre akreditované pracovisko v Trenčíne zakúpený nový energodisperzný rtg prístroj SPECTRO - MIDEX od firmy SPECTRO APS s vysokou rozlišovacou schopnosťou a s možnosťou grafického porovnávania nameraných spektier jednotlivých prvkov. V nasledujúcich rokoch sa počíta postupne so zakúpením uvedeného prístroja pre všetky pracoviská.

V oblasti počítačového vybavenia sa podarilo nahradiť niektoré zastaralé zariadenia výkonnejšími. V súčasnom období už všetky počítače pracujú s operačným systémom Windows. Prvoradou úlohou v budúcom období je zvýšiť počítačovú gramotnosť všetkých zamestnancov. V oblasti softvérového vybavenia je potrebné začať s prípravou návrhu nového prevádzkového programu.

V personálnej oblasti bol zavýšený proces prechodu štátnych zamestnancov z dočasnej štátnej služby do stálej úspešným absolvovaním kvalifikačných skúšok. Taktiež sa podarilo obsadiť výberovým konaním voľné systemizované miesta. V súčasnej dobe sú všetky pracovné pozície tak v štátnej, ako aj vo verejnej službe obsadené.

Hodnotenie a analýza vývoja

V roku 2004 bol zavŕšený proces tvorby novej predpisovej základne pre oblasť puncovníctva a skúšania drahých kovov. Prijatím puncového zákona a vykonávacích predpisov a ich uvedením do praxe sa Slovenská republika zaradila medzi vyspelé európske puncové systémy. Nakoľko nedošlo k harmonizácii európskeho puncového práva pokračujú krajiny EÚ v ďalšom období podľa národných predpisov. V praxi to znamená, že SR bude naďalej uplatňovať systém povinného označovania klenotníckych výrobkov a zároveň v zmysle rozsudku Európskeho súdneho dvora uznávať za označený tovar, ktorý preskúšal a označil nezávislý orgán členského štátu EÚ.

V budúcom období bude jednou z prvoradých úloh Puncového úradu SR aktívne sa podieľať, v súčinnosti s puncovými úradmi krajín V4 a ostatnými európskymi puncovými úradmi, na rokovaníach o harmonizácii európskeho puncovníctva a obhajovať záujmy tak tuzemských výrobcov klenotníckeho tovaru, ako aj spotrebiteľskej obce a v neposlednom rade aj takmer 200 ročnú tradíciu slovenského puncovníctva.

PÚ SR začal v roku 2004 riešiť zásadné zmeny v organizácii práce, ktoré sú podmienené jednak prijatím nového puncového zákona a vykonávacích vyhlášok, ako aj vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Uplatňovanie nulovej negatívnej tolerancie u klenotníckych výrobkov z drahých kovov kladie zvýšené nároky na zodpovednosť a presnosť pri vykonávaní chemických skúšok a požiadavky na modernizáciu prístrojovej techniky. Puncový úrad SR sa snaží o zavedenie nových skúšok rýdzosti predkladaného tovaru, ktoré sú používané vo vyspelých európskych krajinách.

Zásadný judikát vyneseny Európskym súdnym dvorom v roku 1994, ktorým sa upravuje uznávanie platnosti preskúšania a overenia klenotníckeho tovaru nezávislým orgánom iného členského štátu EU, a ktorý bol implementovaný do nášho právneho systému, kladie zvýšené nároky na puncovú inšpekciu. Puncová inšpekcia musí poznať puncové značky členských krajín EÚ s nezávislým puncovníctvom a posudzovať ich pravosť. Je len otázkou času, kedy sa na náš trh dostane tovar označený falošnými puncovými značkami členských krajín EÚ. Z uvedeného dôvodu je potrebné úzko spolupracovať s puncovými úradmi členských krajín EÚ a zúčastňovať sa na medzinárodných konferenciách venovaných tejto problematike.

Dynamický rozvoj techniky v súčasnom období prináša so sebou čoraz kvalitnejšie falošné puncové značky, ktorých rozpoznanie si vyžadujú neustále zdokonaľovanie nielen technického vybavenia, ale aj odbornej zdatnosti inšpektorov. Pri posudzovaní pravosti puncových značiek sa inšpektori musia rozhodovať okamžite na mieste výkonu, často pod tlakom zo strany kontrolovaného subjektu. To si vyžaduje profesionálny prístup, vysokú špecializáciu a psychickú odolnosť. PÚ SR má neoficiálne informácie o tom, že na našom trhu je ponúkaný zlatý klenotnícky tovar označený falošnými puncovými značkami vysokej kvality. Preto je prvoradou úlohou nasledujúceho obdobia boj proti tejto nekalej konkurencii.

Nepriaznivo sa vyvíja situácia v oblasti domácej výroby zlatého klenotníckeho tovaru. Tuzemskí výrobcovia predložili v roku 2004 na puncovú kontrolu o 235 kg menej zlatého klenotníckeho tovaru ako rok predtým, čo predstavuje 23% pokles. Pokiaľ ide o dovoz ten je zhruba na rovnakej úrovni ako v roku 2003. Dokonca sa dá predpokladať, že dovoz bol oproti predchádzajúcemu roku vyšší, pretože na náš trh umiestňovali tovar aj obchodníci zo susedného Poľska a Maďarska, ktorí ho nechali označiť puncovou značkou doma. Prevažná časť domácej produkcie sa vyrába v malých dielňach, s nedostatočným technickým vybavením, čoho dôsledkom je nízka konkurencie schopnosť. To je zrejme aj jednou z príčin poklesu domácej produkcie.

Ešte výraznejší pokles bol zaznamenaný u strieborného klenotníckeho tovaru, najmä pokiaľ ide o počet opuncovaných kusov. V roku 2004 bolo predložené na puncovú kontrolu o 952 kg a o 404 233 ks menej strieborných klenotníckych výrobkov ako v roku 2003. Tento stav bol spôsobený zvýšením hmotnostného limitu u tovaru, ktorý nepodlieha povinnej puncovej kontrole z 1 na 3 g.

Vstupom SR do EU je tuzemská výroba klenotníckeho tovaru konfrontovaná najmä s producentmi z okolitých štátov a je iba na jej, ako sa s týmto tlakom vyrovná. Schopnosť domácich producentov čeliť a vyrovnáť sa s konkurenciou by mala mať na výsledky Puncového úradu SR iba nepatrný vplyv, pretože takmer celý dovoz zlatého klenotníckeho tovaru smeruje na náš trh z krajín, ktoré klenotnícky tovar puncovými značkami neoznačujú.

Hlavným zdrojom príjmov Puncového úradu SR sú poplatky za úkony puncovej kontroly, ktoré tvoria viac ako 95 % z celkových príjmov. Príjmy Puncového úradu sú závislé od množstva klenotníckeho tovaru z drahých kovov, ktoré je predložené na puncovú kontrolu podnikateľskými subjektami. Závislosť na podnikateľských subjektoch je však iba nepriama, pretože množstvo klenotníckych výrobkov predkladané na puncovú kontrolu je závislé od absorpčnej schopnosti trhu s klenotníckym tovarom, ktorá závisí od mnohých faktorov, najviac však od kúpyschopnosti obyvateľstva. Je možné sa predpokladať, že rastom životnej úrovne bude stúpať aj dopyt po klenotníckom tovare.

Výrazný pokles dopytu po zlatom klenotníckom tovare je zrejme spôsobený nielen nepriaznivou finančnou situáciou obyvateľstva, ale aj hodnotovou zmenou. Najmä mladá generácia dáva prednosť lacnejšiemu striebornému klenotníckemu tovaru. Tento trend už začína ovplyvňovať výšku príjmov Puncového úradu SR. Ak sa pokles dopytu po zlatom klenotníckom tovare nezastaví, Puncový úrad SR bude mať v budúcom období vážne problémy s naplnením príjmovej časti rozpočtu, ktorá je z roka na rok vyššia. Výpadky v zlate aj v striebre sa podarilo kompenzovať úpravou poplatku za skúšanie zlatého klenotníckeho tovaru. Aby sa zabránilo ďalšiemu zatváraníu nožníc príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu, bude musieť PÚ SR v budúcom období hľadať rezervy na výdavkovej strane rozpočtu zracionalizovaním a zefektívnením niektorých svojich činností, čo sa mu v roku 2004 čiastočne darilo.

Jednou z rezerv zvýšenia príjmov v nasledujúcom období je trh so starým klenotníckym tovarom. Súčasný stav je taký, že starý tovar na puncovú kontrolu, aj napriek úsiliu puncovej inšpekcie, predkladajú iba obchodníci vo Východoslovenskom regióne. V ostatných regiónoch Slovenska sa starý tovar na puncovú kontrolu prakticky nepredkladá.

Kvalitným výkonom puncovej kontroly a konkurencie schopnými puncovými poplatkami sa bude musieť v budúcom období zapojiť do boja o zákazníkov, najmä z prihraničných oblastí susedných krajín, aj PÚ SR. Aj to je jedna z ciest, ako naplniť príjmovú stránku rozpočtu.

V personálnej oblasti došlo ku generačnej výmene. Do žíl Puncového úradu SR bola vliata mladá krv, ktorá je dobrým základom ďalšieho rozvoja. Všetky systemizované miesta v štátnej aj verejnej službe sú obsadené, čo je dobrým predpokladom plnenia náročných úloh, ktoré stoja pred PÚ SR v nasledujúcom období. Preto je potrebné stabilizovať ambiciózných mladých ľudí a umožniť im odborný rast.

Akreditácia hlavných činností, s ktorou sa počíta v najbližšom období na všetkých pracoviskách, zvýši akreditáciu a vážnosť úradu najmä na medzinárodnom poli.

Dosiahnutie vyššie uvedených cieľov bude vyžadovať tak od riadiacich, ako aj od výkonných zamestnancov neustále pracovať nad zvyšovaním svojej odbornosti, mať prehľad o vývoji v odbore a porovnávať kvalitu svojej práce so špičkovými pracoviskami v zahraničí. To sa dá iba zapojením čoraz väčšieho počtu pracovníkov do medzinárodnej spolupráce najmä ich vysielaním na odborné stáže nielen do krajín V4, ale aj ostatných európskych krajín. Problémom však je jazyková bariéra a preto je potrebné venovať v budúcom období jazykovej príprave zamestnancov zvýšenú pozornosť.

Puncový úrad SR je pripravený tak po stránke personálnej, ako aj materiálno-technického zabezpečenia a prístrojového vybavenia plniť náročné úlohy a obstať v silnej medzinárodnej konkurencii so čtou.

Ing. Jozef F u z i a
riaditeľ PÚ SR

P r í l o h y

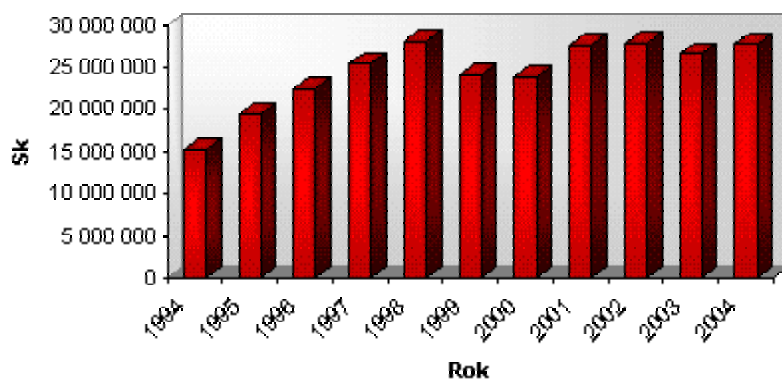
Súhrnné výsledky hospodárenia k 31.12.2004
v tis. Sk a v osobách

Ukazovateľ	Skutočné čerpanie k 31.12.2003	Schválený rozpočet na r. 2004	Upravený rozpočet na r. 2004	Skutočne príjmy, výdavky k 31.12.2004			% plnenia	
				rozpočtu	náhodilé príjmy	spolu	4/3	6/3
	1	2	3	4	5	6(4+ 5)	4/3	6/3
PRÍJMY	27 293	23 300	23 300	27 791	1 027	28 818	119,3	123,7
BEŽNÉ					x			
VÝDAVKY	12 395	13 414	13 597	13 554		13 554	99,7	99,7
z toho :					x			
mzdové prostriedky spolu	5 561	6 047	6 403	6 403		6 403	100	100
v tom: štátna služba		5 487	5 807	5 781		5 781	99,6	99,6
verejná služba		560	596	622		622	104	104
KAPITÁLOVÉ					x			
VÝDAVKY	6 052	2 950	2 650	2 643		2 643	99,7	99,7
VÝDAVKY					x			
spolu	18 447	16 364	16 247	16 197		16 197	99,7	99,7
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný spolu	29	31	31	29	x	29	93,5	93,5
v tom: štátna služba	25	27	27	25		25	92,6	92,6
verejná služba	4	4	4	4		4	100	100
Počet zamestnancov vo fyzických osobách spolu	29	31	31	31	x	31	100	100
v tom: štátna služba	25	27	27	27		27	100	100
verejná služba	4	4	4	4		4	100	100

Prehľad puncových poplatkov za obdobie rokov 1999 do r. 2004

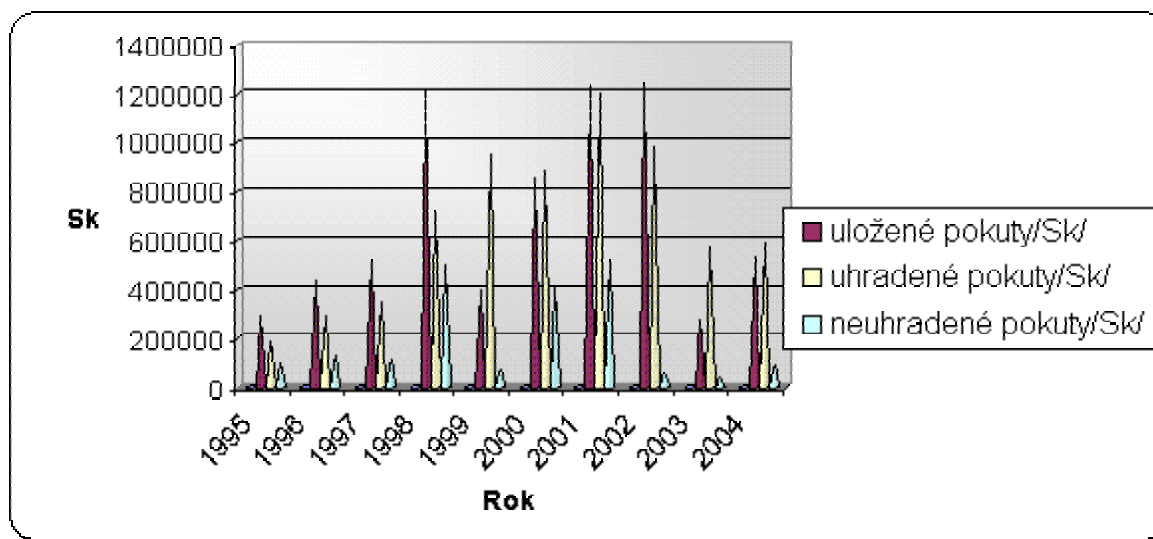
Rok	Skúšanie a puncovanie tovaru						Skúšky materiálu		Tavenie		Puncové poplatky v SK
	Pt		Au		Ag		chemické	Na kameni	Au	Ag	
	ks	kg	ks	kg	ks	kg	ks	ks	ks	kg	
1994	8	0,029	745 997	1 738	63 977	591	1 999	4 494	145	231	15 146 629
1995	1	0,003	962 773	2 284	67 260	483	1 518	2 026	137	200	19 508 504
1996	24	0,021	1 064 803	2 860	103 046	443	1 623	2 176	122	30	22 530 737
1997	3	0,011	1 230 601	2 571	100 497	1 045	2 390	1 590	53	28	25 385 548
1998	64	0,310	1 248 082	3 052	251 541	1 766	2 160	2 333	37	51	28 159 529
1999	329	1,505	993 712	2 306	441 403	2 395	2 924	2 387	37	73	24 166 668
2000	119	0,548	885 083	1 982	517 894	2 495	1 580	1 225	21	2	23 917 520
2001	103	0,537	919 499	2 203	784 408	3 773	1 561	2 439	10	7	27 673 211
2002	124	0,623	855 398	2 076	970 390	4 720	1 963	2 582	10	5	27 806 476
2003	29	0,161	779 207	1 913	915 902	5 087	1 731	3 293	8	5	26 571 941
2004	65	0,411	646 376	1 669	511 669	4 135	1 515	2 519	10	5	27 756 585
Index rastu 2004/2003	2,241	2,553	0,830	0,873	0,559	0,813	0,871	0,875	1,250	1,000	1,045

Prehľad puncových poplatkov za uvedené obdobie.

Prehľad o uložených, uhradených a neuhradených pokutách za obdobie 1995 - 2004

Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
uložené pokuty/Sk/	300 500	439 500	521 000	1 225 000	401 000	862 000	1 241 000	1 249 000	280 000	542 000
uhradené pokuty/Sk/	194 500	299 500	356 300	720 600	957 864	893 212	1 210 000	988 500	582 000	595 609
neuhradené pokuty/Sk/	106 000	140 000	123 000	505 000	82 000	417 000	522 000	63 000	48 000	97 000
počet kontrol	105	105	141	143	150	180	178	183	186	183
počet správnych konaní	43	53	75	98	81	93/12odv./	97	83	52	88

Puncová inšpekcia : Rok 2004

Štvrťrok	Kontroly	%Plnenia	Počet správnych konaní	Uhradené pokuty /Sk/
I.	38	21	20	125 000
II.	58	32	27	66 650
III.	40	22	11	239 000
IV.	47	25	30	164 959
Spolu	183	100	88	595 609

